

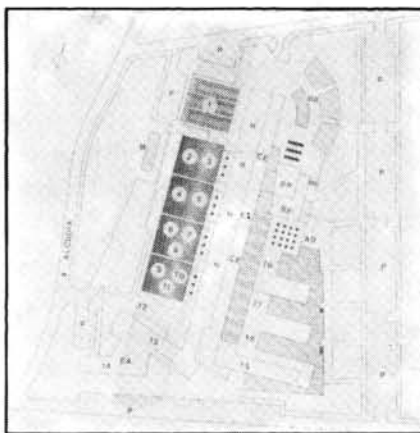
La instal·lació del radar meteorològic a la Talaia Freda

Des de Bellpuig hem anat informant de l'existència d'aquest projecte. Avui ocupa el nostre «Informe» i se n'ofereixen tots els detalls, incloent les dificultats i inconvenients ambientals que pot provocar. L'Ajuntament es trobarà pròximament en la disjuntiva d'atorgar o negar la llicència preceptiva.

Agustí Jansà Prats

Director del Centre Meteorològic Zonal de Balears. A més del radar ens va explicar altres qüestions relacionades amb la predicció del temps.

L'hospital nou a Manacor

Segons el PSOE abans del 15 de desembre començaran les obres. Segons el Govern Balear el projecte no estarà fins al juny del 92. Polèmica servida.

GOB: campanya de Nadal

En un article de Toni Muñoz el GOB proposa ser respectuosos amb els boscs ara que s'acosta Nadal. S'ofereixen alternatives per no tallar un arbre.

El radar de la Talaia Freda

En paraules del director del Centre Zonal de l'Institut Nacional de Meteorologia, aquest és el que va més endarrerit dels catorze que formen la xarxa que cobreix tot el territori de l'Estat. A més, és a punt de passar a mans de l'Ajuntament d'Artà, que haurà de concedir o denegar la llicència d'obres en un terrenys, ja expropiats, que a les Normes Subsidiàries tenen la qualificació d'Element Paisagístic Singular, i això vol dir la màxima protecció quant a edificació. El grup ecologista més representatiu també s'hi ha oposat. S'han formulat propostes alternatives, com la d'instal·lar-lo a Sa Tudossa on ja

hi ha altres equipaments, o dividir-ho en dues instal·lacions menors a instal·lar en llocs on no fossin tan impactants. La informació que avui publicam parla del valor estratègic de la ubicació proposada, de les dificultats i problemes de les alternatives proposades i que s'han estudiades. També devalua les primeres impressions d'un impacte brutal, com el de Sa Tudossa o del ràdio-far de Capdepera. I del compromís de cercar solucions consensuades que puguin compaginar el respecte al paisatge amb la necessitat tècnica de la instal·lació.

Sembla, en definitiva, arribat al punt madur de donar-li resolució. O sigui, que l'Ajuntament haurà de decidir.

Uns plenaris polítics

I per tant, com han de ser, llargs i amb debats d'importància al costat d'altres qüestions estrictament testimonials o de tercera categoria. Un dels punts importants dels plenaris actual és la seva transcendència pública: els mitjans d'informació, entre els quals **Bellpuig**, no se'ls perden i ofereixen la deguda cobertura perquè els temes que s'hi tracten, importants o intrascendents, són tots de l'interès dels ciutadans. I també ho és la forma com es debaten, i les postures de cada qual. Tenim la impressió que els primers que entenen la importància d'aquesta presència dels informadors són els mateixos regidors perquè a vegades sembla com si s'excedissin en el seu rol, i parlem dels de la majoria i dels de l'oposició. I si no s'excedeixen, sí que saben què els convé: saben que, a través dels mitjans d'informació, arribaran als electors. I no desaprofiten l'ocasió. Si la informació és llarga, com ho són les sessions, és perquè el contingut és també molt, independentment de si encertam o no a l'hora de transmetre aquesta informació.

L'estrella de dia 11

No va ser la nova estratègia que s'endevina en l'oposició, ni la fogositat del regidor Sureda, ni la contenció del regidor Silva, ni l'espartana administració verbal que practica el senyor Torres, ni l'habilitosa dialèctica del batle Pastor. L'estrella va passar gairebé inadvertida perquè el tema en què es va produir no era de pes, tan poc que no cal ni anomenar-lo. El fet va ser que un membre de la majoria recentment constituïda va rompre la disciplina de vot. Quan la majoria es pronunciava clarament en contra de la proposta que es debatia, un dels seus membres va fer el seu cap envant i es va abstenir.

Serà aquesta la tònica dins aquesta majoria? I en els temes més compromesos, hi haurà també llibertat de vot? És, certament, una possibilitat, però infreqüent quan es parla de pactes closos.

L'hospital de Manacor

En el seu moment ja ens va cridar l'atenció el fort contingut electoralista del tema. Per desgràcia el temps ens ha donat la raó i l'hospital de Manacor es revela avui com a una simple mercaderia d'intercanvi i per afuar l'electorat contra l'adversari polític. S'ha de reconèixer que el paper del govern central i, sobretot, del PSOE de les Illes s'ha fet creditor del més fort escepticisme. Però davant hi ha també l'esperpèntica maniobra dels qui proposen una mobilització popular i traslladar-se a Madrid amb 200 avions. Per menys podríem anar a Palma a protestar amb més motiu. Sembla que només han jugat els interessos de partit, interessos electoralistes, clarament. El que queda orfe és el desig de disposar d'una assistència suficient i a prop de la gran majoria de gent de la comarca.

I a l'horitzó s'anuncia la intervenció del Govern en un projecte d'hospital privat a Inca, com un moviment més d'aquesta jugada interminable de clientelisme polític. Entretant podem comprovar, una vegada més, que en assumptes de tanta importància com aquest els qui han de fer, no fan res. Així de clar. Només faltaria que la recentment constituïda comissió representativa de la comarca s'esvaeís, com ha passat en altres ocasions, en l'esterilitat més absoluta.

Revista quinzenal

Núm. 445, 30 novembre 1991

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10. Artà.

Tel. 835033 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969.

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, A. Artigues, G. Bisquerra, S. Conesa, M. Dalmau, A. Esteva, J. Esteva, M. Gelabert, A. Genovard, P. Ginard, S. Ginard, B. Jaume, M. Mestre, J. Morey, F. Munar, A. Muñoz, C. Obrador, A. Picazo, J. Sureda, S. Tous, B. Tous, A. Tur, A. Vives.

Administració:

G. Bisquerra, C. i C. Guerrero, Mª A. Sureda, M. Morey, Ll. Forteza, Ana. Mª Moreno, F. Genovard.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats.

Imprimeix: Gràfiques Llevant. Ciutat, 55. Artà. tel. 83 66 04

És el més endarrerit de la xarxa estatal

El radar de la Talaia Freda, al centre de la Mediterrània occidental

Una instal·lació de punta per a la predicció meteorològica

Jaume Morey.- El projecte d'instal·lació d'un radar de predicció meteorològica, que inicialment havia trobat l'oposició municipal, torna a estar ara pendent de decisió. Examinades les alternatives que s'havien formulat per tal d'evitar-ne l'impacte ambiental no han resultat viables, a judici dels tècnics. Expropiats ja els terrenys al cim del puig més alt de les serres de Llevant, la decisió s'aproxima al punt de no tornada.

Don Agustí Jansà, enginyer en cap i director del Centre Meteorològic Zonal de les Illes Balears, de l'Institut Nacional de Meteorologia, ens ha informat dels detalls de tot el projecte i de la situació i les perspectives actuals. Aquest radar forma part d'una extensa xarxa que ha de cobrir la totalitat del territori de l'estat. En total són catorze les instal·lacions previstes de les quals ja n'hi ha cinc en funcionament i la resta són en fase d'instal·lació. La més endarrerida és la de la Talaia Freda. La xarxa és conseqüència del programa d'innovació tecnològica que es va dissenyar l'any 1982 per posar al dia la meteorologia estatal aprofitant les innovacions tècniques dels països més avançats.

Un pla amb tecnologia de punta

Aquest pla de renovació contempla distints elements. Un ordinador central per a tot el sistema, la recepció i tractament d'imatges dels satèl·lits meteorològics, un nou sistema de comunicacions meteorològiques, la xarxa de radars i un «soft» informàtic capaç d'integrar i manejar la informació que es recolliria per poder realitzar una predicció meteorològica fiable per al futur immediat i d'una manera especial la referida als fenòmens violents característics de la zona mediterrània.

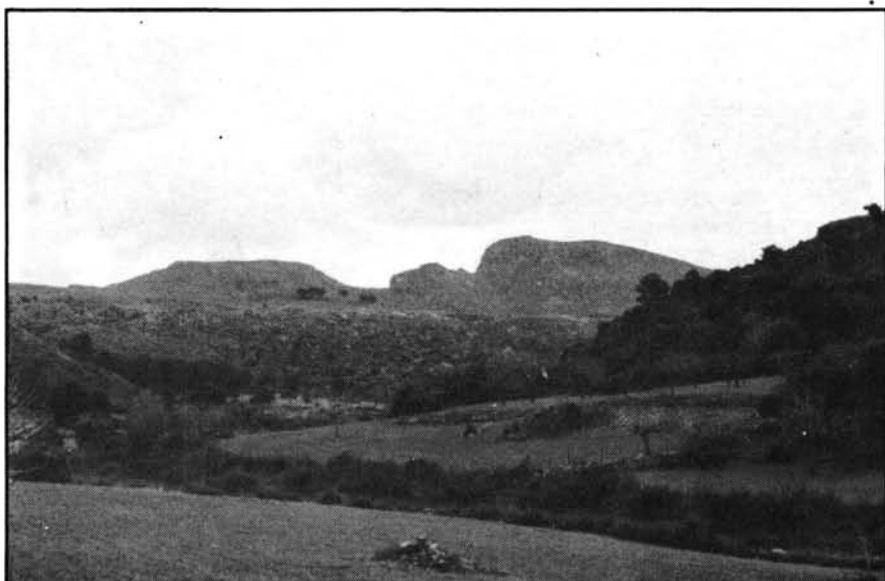
En aquest moment ja funciona el

sistema de transmissió de dades meteorològiques, s'ha perfeccionat la predicció numèrica, es reben i es tracten les imatges dels satèl·lits i s'està implantant la xarxa de radars.

Els radars tenen un abast d'un radi de 200 km de forma que els de Barcelona i València arriben just al vessant oest de la serra nord de Mallorca i a l'illa d'Eivissa, respectivament. L'abast del de la Talaia Freda, a més de cobrir les Illes, abastaria una gran zona marítima cap al

aquests extrems cal complementar les dades numèriques.

Ajuden molt les imatges que envien els satèl·lits perquè donen una bona visió, i contínua, del moviment dels núvols; però només la visió superior, i per tant incompleta. Per aquest motiu el màxim complement que la tecnologia actual ha dissenyat són els radars perquè permeten fer una radiografia dels sistemes nebulosos.

sud, l'est i el nord, per on enllaçaria amb la xarxa francesa.

Les previsions actuals es fan a partir de les dades numèriques (p.e. direcció i força del vent, pressió i humitat de l'aire, temperatura, ...) que permeten dissenyar els models numèrics als quals se'ls aplica unes equacions físico-matemàtiques que menen a la previsió. Aquesta predicció sempre és poc precisa perquè les equacions són unes reduccions mentre que els fenòmens són sempre més complexos. Tampoc no es coneix mai a la perfecció l'estat inicial i, en conseqüència, només es pot arribar a les línies generals del temps previsible, però mai no es pot predir la quantitat d'aigua ni a quin punt ni quan caurà. Per arribar a

Funcions del radar

El radar emet unes ones electromagnètiques que en topar amb les gotes d'aigua reboten cap al punt d'origen i així en faciliten informació sobre la quantitat, la densitat, la situació, la distància, la direcció i la velocitat de desplaçament. Això permet dissenyar en una pantalla d'ordinador un model tridimensional que informa sobre el contingut d'aigua a l'atmosfera i sobre la formació de processos de pluja. Aquesta informació, tractada per l'ordinador, mostra el que passarà en el futur immediat amb un grau de precisió molt superior a l'actual. L'exploració tridimensional s'aplica a àrees d'un km quadrat en infinitat de capes.

El sistema informàtic del radar és un sistema específic, dels més avançats que hi ha actualment al món. Té una capacitat anomenada «doppler» amb la qual permet, a més, detectar els tipus de moviments dels núvols amb la màxima precisió. Això permetria, per exemple, detectar la formació de fenòmens com el conegut i temut cap de fibló, que segurament ocorre amb més

L'emplaçament

Possiblement ningú no discuteix el benefici que es derivaria d'aquesta instal·lació (el cost de la qual supera els 500 milions en equips) i de les necessitats que cobriria. L'element que ha provocat l'oposició inicial del consistori i del GOB ha estat que la ubicació del radar s'hagi prevista al cim de la Talaia Freda. A ningú no li

una instal·lació menor i la mateixa morfologia de la muntanya no n'hi permet una altra. Pensar en Eivissa implica deixar fora d'abast Menorca i compartir gran part de l'àrea amb el de València, això és, no aprofitar-ne la meitat. La instal·lació a Menorca deixaria fora Eivissa i la zona marítima del sud de l'arxipèlag.

Les serres de Llevant, i concretament la d'Artà, ofereixen munta-

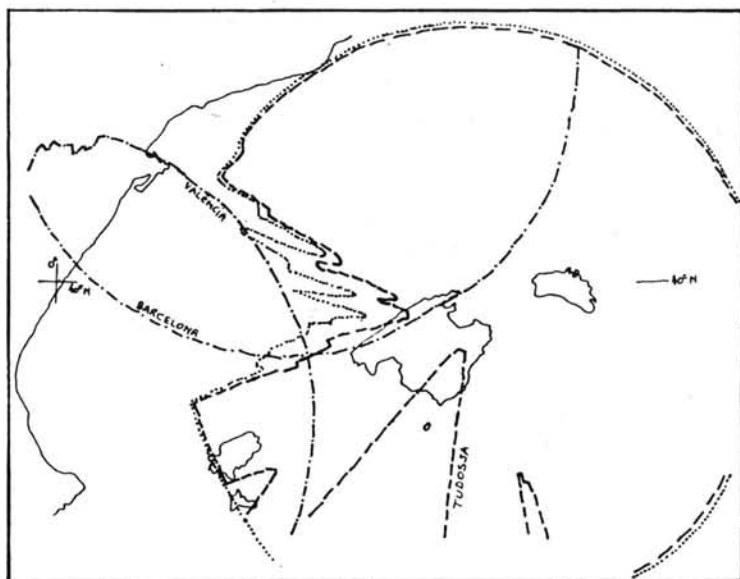
El mapa que reproduïm és d'elaboració pròpia, confeccionat a partir dels dos que mostren la zona d'influència del radar segons s'instal·lès a Sa Talaia Freda (línia de punts) o a Sa Tudossa (línies discontinues). Les diferències en les zones d'ombra són tres:

1. Dins la mar, a l'oest de Mallorca on es veu que l'abast de la Talaia Freda (més altura que Sa Tudossa) és superior. L'ombra és solventada pels de Barcelona i València.

2. L'illa de Formentera, coberta pel radar de València.

3. Sud-est de Mallorca (de Manacor a Ses Salines i Campos, i l'àrea marítima que inclou Cabrera) i una franja al sud-est del mar balear, no cobertes per cap altre radar.

(Les línies combinades de retxa i punt marquen els límits de cobertura dels radars de València i Barcelona).

frequència del que puguem pensar. També permetria situar i fer un seguiment dels canvis bruscs de direcció de vents la qual cosa permetria, per exemple, detectar una entrada brusca de tramuntana propi d'aquesta àrea de la Mediterrània amb un marge de temps suficient com per passar un avís.

Tampoc no s'ha de creure que aquesta immensa informació, que el radar recull i que l'ordinador al qual està connectat processa, sigui automàticament disponible. Una vegada instal·lat hauria de començar la familiarització del personal i l'estudi de calibració de les dades. Així la fiabilitat de les prediccions s'aniria aconseguint amb els anys. El principi, però, és que els elements del comportament del temps serien així detectables, i aquest és el gran guany de la instal·lació del sistema.

satisfà el muntatge d'una nova bu-bota com la de Sa Tudossa sobre la muntanya més alta de la serra; però tampoc no s'ha escollit sense estudis previs.

La primera condició és que no serveix qualsevol punt, sinó que és necessari un punt elevat perquè superi els obstacles que generen zones d'ombra en què el radar no pot recollir informació. Com a cas curiós, el senyor Jansà cita el de Hèlsinki, situat sobre l'edifici de l'estació, al centre urbà, perquè es tracta d'un territori uniformement pla.

Tampoc no serveix qualsevol dels punts alts. El radar militar del Puig Major exclou qualsevol punt situat en un radi de 40 km. Aquesta àrea d'exclusivitat és menor en el cas del radar del puig de Randa, destinat a l'aviació civil. També el puig de Sant Salvador de Felanitx està ocupat per

nyes que abastarien Menorca i la zona marítima del nord est, i Eivissa i la mar al sud i sud-est de l'arxipèlag. La zona d'abast només es solaparia l'inevitable amb les dels radars de Barcelona i València.

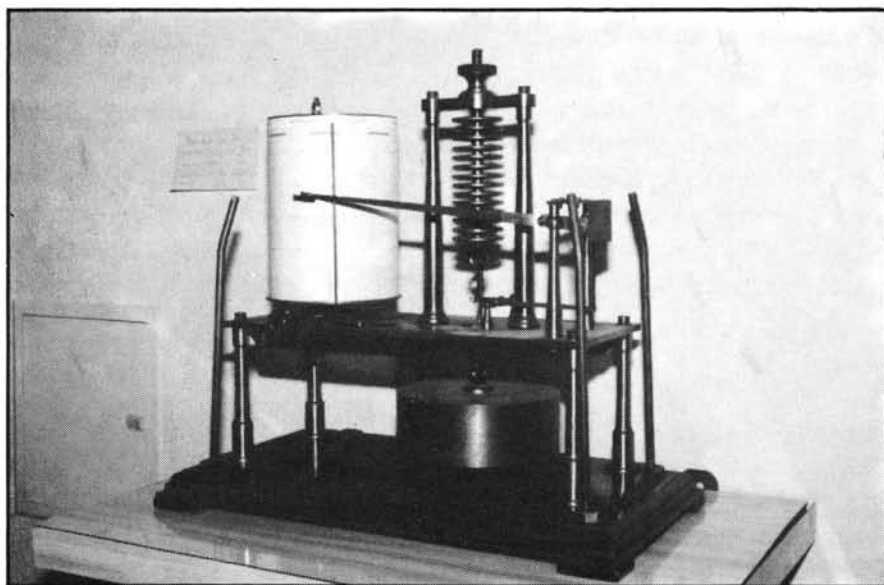
De les alternatives possibles (Calicant, Alpara, Ferrutx, Talaia Freda i Tudossa) la que menys ombres generaria seria el punt més alt, la Talaia Freda. Calicant, puig d'Alpara i Ferrutx deixarien sense abast part de Menorca i de la zona marítima al nord-est (minvaria el control sobre la tramuntana, per exemple). La Tudossa, en canvi, deixaria sense tapar part de Mallorca, Cabrera, la zona de Formentera i part de la mar del sud. Curiosament l'ombra sobre Mallorca seria causada per la Talaia Freda i taparia Manacor, Felanitx, Campos... zona que en el setembre del 89 va patir

aquelles grans inundacions. Llevat de Sa Tudossa on ja hi ha carretera i línia elèctrica a causa de les instal·lacions ja existents, tant Calicant, com el puig d'Alpara, com en Ferrutx suposarien un impacte similar o superior ja que la carretera d'accés seria tan destructora com ho va ser la del Puig Major. En canvi la carretera fins a la Talaia Freda, des de la dels soldats, podria resultar més absorbible per la mateixa muntanya. Les alternatives es creuen i, segons l'opinió dels tècnics, sembla incoherent que la instal·lació s'hagi de fer amb pèrdua inicial d'informació. La Talaia Freda és l'alternativa que ofereix una cobertura millor i sembla que resultaria menys impactant que les altres solucions estudiades.

La instal·lació

La instal·lació suposaria un cos que no sobrepassaria, en total, els quinze metres d'altura, incloent-hi l'única esfera de sis metres de diàmetre. No necessita ni estar sobre el penyasegat ni assentada sobre el punt més alt: és l'esfera la que no ha de tenir impediments. Això podria ser que de la zona de la costa de Betlem no es veiés i, en tot cas, no

destacaria gaire.

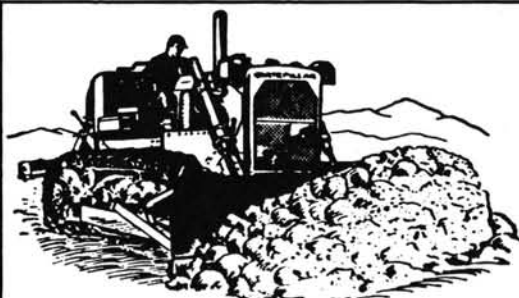
La possible batalla en contra

El senyor Jansà no creu que el GOB plantegi una oposició frontal i insalvable. S'han intercanviat informació durant tot el procés i les objeccions que plantegen podrien tenir si no solució total, almenys una atenuació important. La instal·lació és autònoma, automàtica, sense personal permanent, només les esporàdiques visites del servei de manteniment. No hi ha cap interès perquè resulti un atractiu per als

automobilistes. L'accés estaria tancat i només hi podrien accedir, com ara, excursionistes a peu. L'Institut ha oferit la col·laboració per estudiar els detalls, tant de carretera, com de línia elèctrica i es manifesta obert a trobar solucions que puguin aminorar l'inevitable impacte.

La postura del GOB

En un informe intern del mes d'octubre el GOB manifestava la seva oposició al projecte. Tot i admetre la violència dels fenòmens atmosfèrics que cíclicament es produeixen a les Illes, i la dificultat

COEXA, S.A.

DELEGACION EN CALA RATJADA:
Via Mallorca, s/n - Tel: 56 37 48

CONSTRUCCIONES

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANtera DE ARIDOS PROPIA

ALQUILER MAQUINAS

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGON PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà-Alcúdia, Km. 4
Telèfon: 83 56 88 Fax: 56 52 67

d'oposar-se a un projecte que "pot ajudar a salvar vides humanes i a minvar els danys materials produïts per les pluges", considera que els perills són greus i suficients com per denunciar-ne la instal·lació.

El GOB al·lega motius d'impacte visual sobre un puig que és tot un símbol per als artanencs. La riquesa ornitològica i botànica també patiria enormement l'impacte de l'estació a causa, sobretot, de la carretera d'accés i de l'estesa elèctrica. La línia elèctrica podria resultar perniciososa per a les colònies d'esparvers i falcons que nidifiquen al puig i que es troben ja en situació precària. El trànsit per la carretera destorbaria la tranquil·litat de les aus i afectaria el cicle vital de la fauna. La construcció de la carretera suposaria segurament la desaparició d'espècies vegetals endèmiques. La pressió humana que es derivaria de l'existència de la carretera es traduiria en fums, incendis i degradació en general.

Pensen que hi ha alternatives i la que consideren més viable seria la de «l'acció conjunta de dos radars de més baixa potència situats a dues d'aquestes muntanyes que ja compten amb possibilitat d'accés rodat i energia elèctrica». Aquesta alternativa, però, no sembla entrar dins les previsions de l'Institut de Meteorologia.

Enmig, l'Ajuntament

En el mes de setembre del 88 ja es va pronunciar contra el projecte i proposà l'alternativa de Sa Tudossa com a emplaçament. Els estudis tècnics la descarten a causa de les ombres que

generaria, precisament, la Talaia Freda. L'Institut estaria disposat a aportar els seus tècnics perquè estudiassin, en col·laboració amb els que designàs l'Ajuntament, les mesures que es poden adoptar per aminorar l'impacte visual i ambiental de la instal·lació, ja que tècnicament es continua pensant que la solució de Sa Talaia Freda és la més recomanable.

L'Ajuntament només ha tengut accés, per ara, al projecte des del punt de vista informatiu. També ha estat requerit com a testimoni en l'execució de l'expedient d'expropiació forçosa dels terrenys, ja que no hi hagué entesa entre l'Institut i la propietat. No ha rebut, encara, la petició formal de llicència d'obres.

Reportajes

Infante

Foto - Video

Bodas - Comuniones - Bautizos
Artículos Fotográficos

C/ Vinya, 25
ARTÀ (Mallorca)

Tel. 83 53 34

- * ANGLÉS
- * ALEMANY
- * FRANCES
- * ESPANYOL
(per a estrangers)
- * CATALÀ
(per a estrangers)
- * ANGLÉS A
ANGLATERRA
(nins i adults)

Classes individuals i en grups reduïts
GERALD VINCENT
ESCOLA
D'IDIOMES

Plaça Conqueridor, 11 - ARTÀ
Telèfon: 83.50.14

- * EGB, BUP, COU
- * CURSOS
PER A EMPRESES
(bancs, hotels, etc.)
- * Preparació exàmens
(F.C., E.O.I., Turismes, etc.)
- * Traduccions.

Com han evolucionat les matances?

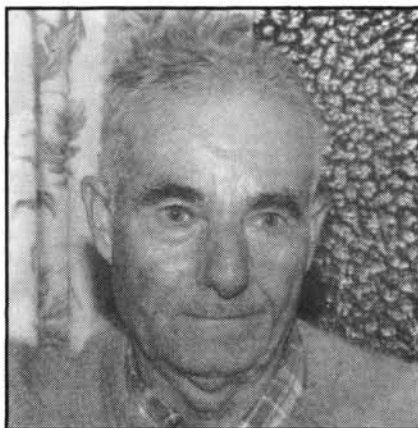
Margalida Gil Sancho

Unes 7 o 8 cada any, més o manco les mateixes. Remenar i fer net els budells és pesat, però la resta no. En temps primer s'allargaven un més però ara fan més via perquè molen amb el cotxe i abans rodaven a mà. Tot sol sortir igual, no hi ha secrets, tothom posa més o manco el mateix, i si lledes carn a la sobrassada no surt tant perfecta. Primer feien més trui que ara: un gran sopar a les 7 i després un ball, però ara la gent tot d'una que ha acabat dinen i per avall, cada qual a ca seva i els cans a Can Coll.

Margalida Mascaró Ginard

Cada any vaig a una vintena de matances i lo més pesat és fer els budells nets però la responsabilitat més grossa és la caldera. Ara la gent va més a lo pràctic: molen a motor, s'usa el flamejador a gas... i s'acaba prest; abans feien més festa. La gent en fa perquè així saben bé què mengen. Els peninsulars també les fan com nosaltres però afegeixen coses seves com xorís i diuen que surten bé, però jo no les he provades. No, no crec que hi hagi cap secret perquè les matances surtin bé.

Pere Font Ginard

Fins ara ningú ha pogut dir que la sobrassada s'aferra perquè ha posat aquest tros o ha llevat aquest altre, ningú ha pogut dir que això és així. N'hi ha que diuen que el saïm de devall els tels dels sagins s'aferra dins el calderó i que s'ha de llevar i eixugar amb un pedaç. El costum vell diu que les al·lotes joves no podien tocar la sobrassada si tenien el mes, jo ni ho crec ni ho descric, però s'han de creure les normes velles... La sobrassada d'un particular és més bona perquè és més sequeta, sense tant de greix.

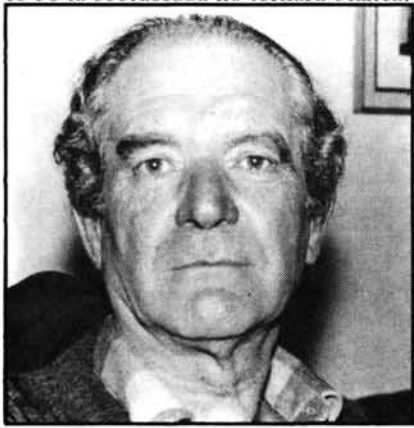
Margalida Font Lliteras

Vaig a una vintena cada temporada, i abans a més. La cosa va mancabant i no es fa el trull d'abans perquè tothom frissad d'acabar i fugir. Les dones no van de fer els budells nets, ni fer net quan s'ha acabat tot el trull. Abans la gent tenia moltes manies i jo sempre he cregut que eren dois. Avui encara es poden estalviar uns doblers amb les matances. Sobretot si no s'han de pagar jornalers. Sols la sobrassada ja et quita totes les despeses. Sempre hi haurà gent que s'estimarà més fer les coses ells que no haver-les de comprar.

Antoni Ginard Sureda

Jo tenc plens tots els dissabtes i diumenges, d'octubre a darreries de gener i n'hi ha que ja m'avisen per Sant Salvador. Moldre era la feina més pesada però ara les eines ho han simplificat molt. Avui un home amb un ternal i un flamejador pot arreglar el porc tot sol. Abans tot era molt més lent: que si l'aigua calenta, que si les ganivetes no tallaven... a mi sempre m'ha agradat dur les meves eines i no dependre de ningú. Manies? No se n'ha de tenir cap ni una. Sols tenir esment i netedat i si el prebe és bo la sobrassada no tornarà blanca.

Joan Riera Sancho

Mon pare em va ensenyar a matar el porc, però el meu mestre va ser l'amo en Joan Jardí. Ara només vaig als compromisos familiars. Ara hi ha joves que pengen el porc i el desfan, sistema distint a fer-ho damunt la banquetta. El trull ha canviat molt. Me'n record d'altre temps, l'amo en Tomeu Comuna tocava jotes amb la guitarra... Avui les matances valen molts de doblers i si es fessin com abans no compensaria. El jovent no va de matances: prefereixen una tallada de "jamón" a una llesca de sobrassada.

Temes actuals que sobrepassen l'àmbit municipal

L'HOSPITAL DE MANACOR

Darrerament s'ha parlat molt de la construcció de l'Hospital nou a Manacor. Inicialment es va informar que el govern central no tenia previst iniciar les obres enguany. Tot d'una va començar la mobilització ciutadana, tot i que la campanya tenia un aire estrany de maniobra política.

Els batles de la comarca es varen reunir a Manacor i tengueren la presència de don Joan March, secretari regional del PSOE, que el dia anterior s'havia entrevistat a Madrid amb el ministre de Sanitat. El senyor March va traslladar als batles el compromís del ministre de començar les obres dins enguany (recordem que som a finals de novembre i no s'hi ha fet res) i acabar-lo dins el 92. Va repartir fotocòpies en què es demostrava que hi havia partida pressupostària per enguany (un parlamentari del PP havia aixecat la llebre assegurant que no n'hi havia) i que s'incloïa una previsió de 200 milions en el projecte de pressuposts generals de l'estat per al 1992 (la quantitat sembla totalment insuficient i, a més, hi consta que les obres s'han de fer entre el 92 i el 95).

També es va informar que l'hospital de Manacor seria el primer de la nova generació, en comptes del darrer de la vella. Aquesta nova generació d'hospitals es fonamenta en el principi de gestió autònoma en què els serveis bàsics estaran coberts per la Seguretat Social mentre que els complementaris seran voluntaris i de paga per aconseguir recursos amb els quals sostenir el centre. També informà que en les pròximes setmanes sortirà l'anunci per a l'adjudicació a fi que en el primer trimestre del 92 es pugui acabar l'estructura.

Tot i l'escepticisme que mostraven els assistents a la reunió i els nombrosos interrogants que plantegen les paraules del senyor March, es va constituir una representació de batles (integrada pels de Capdepera, Sant Llorenç i Manacor) i d'entitats ciutadanes comarcals. Es tractarà que els consistoris adoptin un acord plenari per sol·licitar el compromís formal del Ministeri d'incrementar la dotació pressupostària per tal d'accelerar l'entrada en funcionament de l'hospital.

Des de l'ajuntament d'Artà s'està treballant per ampliar aquesta reivindicació. Concretament es parla d'incloure-hi temes que van més enllà de la construcció de l'edifici i que semblen d'una importància encara més immediata: el problema del servei d'ambulàncies, la dotació de més

especialitats, la reducció de les llistes d'espera...

Dimecres passat dia 27 la premsa publicava una nota en què el Govern Balear pensava que el projecte definitiu no estaria abans del mes de juny del 92. També s'incloïa una reafirmació del senyor March que tot aniria com ell havia anunciat. L'espectacle està servit i només queda esperar què passarà.

L'IMPOST SOBRE ACTIVITATS ECONÒMIQUES

També ha aixecat polseguera l'esgotament del termini per a les noves declaracions i la imminència de l'entrada en vigor del nou Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE) que ha de substituir anteriors impostos com els de Radicació, Llicència Fiscal i Publicitat. Fins dia 13 de desembre hi ha de temps per presentar les altes que, com informarem, poden ser tramitades gratuïtament a través de la Sala.

Les associacions empresarials han protestat fortament pel que, diuen, és un impost excessiu. Consultat l'Ajuntament d'Artà sobre quina pot ser la incidència d'aquest nou impost ens han informat que fins a la recepció del nou padró no es plantejarà quin coeficient s'aplicarà entre el mínim i el màxim que la llei permet.

EL CANON DE L'AIGUA

Es tracta d'un projecte que maneja el Govern Balear i que tendria com a missió l'establiment d'un cànon, en realitat un impost, que gravaria totes les propietats urbanes, estiguin o no connectades a les xarxes de depuració d'aigües residuals. Amb aquest cànon el Govern assumiria totes les responsabilitats per a la creació i manteniment de les depuradores de tota la Comunitat Autònoma que fins ara eren d'exclusiva competència municipal amb subvencions del govern. El freqüent incompliment per part dels municipis dels compromisos adquirits amb la Comunitat Autònoma per al finançament de les depuradores i el seu manteniment, hauria obligat el Govern Balear a aquesta assumptió total de la gestió. Si finalment s'aprova, passarien a les seves mans la construcció, manteniment, reposició i ampliació de depuradores i, naturalment, la recaptació dels recursos econòmics necessaris.

Distints ajuntaments han protestat, entre ells el de Palma perquè, diu, aquest cànon perjudica aquells ajuntaments que ja han

resolt el tema de les depuradores mentre que beneficia els ajuntaments insolvents o els que encara no s'han preocupat de la qüestió. També han protestat les associacions hotel·leres perquè consideren excessiva la seva quota. Un dels arguments que se'ls ha contraposat ha estat que el sector turístic és el principal generador d'aquestes instal·lacions i, alhora, el primer beneficiat d'una política eficaç en el tema. El Govern assegura que es tracta d'una visió de futur que reclama una mesura com la que projecta per garantir la resolució adequada d'una qüestió de vital importància com el de depuració d'aigües.

En el cas d'Artà i la Colònia la incidència d'aquest futur cànon pot tenir una incidència diversa.

A Artà vendrà a ser més o menys el que ja estava previst, encara que es modifiquin els imports dels elements que formen la quota global, perquè aquesta ja incloïa una part fixa igualatària i un preu per metre cúbic d'aigua consumida. La novetat és que en el padró de contribuents hi figuraran totes les propietats, tinguin o no connexió a la xarxa municipal d'aigua potable o a la de clavegueres. Fins i tot les cases de foravila estaran sotmeses al cànon. L'import final, a Artà, pot resultar molt semblant al que ja s'ha començat a pagar.

A la Colònia, nucli central i Montferrutx, hi poden sortir beneficiats, mentre que a la zona de Betlem i S'Estanyol, que s'hi veuran inclosos sense formar part directa dels beneficis, en sortiran perjudicats. L'establiment del cànon pot accelerar la construcció de la depuradora i pot fer que el manteniment, absorbit dins el conjunt general, resulti més equilibrat. L'aprovació del conveni amb l'IBASAN per a la construcció de la depuradora que estava previst aprovar a la sessió d'ahir divendres dia 29, té com a objectiu accelerar el compromís amb l'administració per avançar-se al caramull de peticions que hi haurà quan s'aprovi el cànon.

Les propietats de S'Estanyol i Betlem, que formaran part del padró de contribuents, tendran durant els dos primers anys una bonificació especial del 70% i 40% respectivament; però a partir del tercer any la quota a abonar serà del 100%.

Només caldria afegir que a la sessió plenària del Parlament Balear de dimecres dia 27 figurava a l'ordre del dia l'aprovació del projecte presentat pel Govern i es comentava a la premsa del dia que es podria aprovar si s'acceptaven les esmenes presentades pel PSOE i el PSM.

Carretera de Ses Coves

La comissió de Govern del Consell Insular de Mallorca, en la seva reunió del dilluns 25 de novembre, va acordar la contractació de distintes obres de condicionament de carreteres de la xarxa insular, entre les quals la carretera d'Artà a les Coves.

Campanya per Romania

Com ja es va fer l'any passat i amb un notable èxit, es prepara pera enguany una campanya de recollida de medicaments per esser tramesos als centres assistencials d'orfes de Romania on continua l'estat d'extrema necessitat. El senyor L. Gilles, coordinador d'aquesta campanya, ha aconseguit la col·laboració de tots els ajuntaments de la comarca per tal que s'incrementi l'èxit de l'edició anterior. Hem tengut ocasió de llegir una carta de la PREFECTURA JUDETULUI DOLJ dirigida a l'Ajuntament d'Artà i datada el 24 de desembre de 1990 en la qual no costa d'entendre l'agraïment del Prefect Ilie Stefan per la tramesa de l'any passat destinada a la institució d'orfes FILIASI en una col·laboració interessant entre les poblacions.

Bellpuig també hi col·labora enguany mitjançant la publicació gratuïta de la pàgina de publicitat de la campanya.

IMostra d'Artistes del Llevant

El col·lectiu d'artistes locals, juntament amb la regidoria de cultura de l'ajuntament, ha promogut la I Mostra d'Artistes del Llevant. La mostra està prevista per les festes de Nadal, concretament del 27 de desembre al 6 de gener, i oberta a qualsevol artista que hi vulgui participar. El lloc de la mostra serà a la sala d'exposicions de Na Batlessa i diuen que l'acte inaugural serà sonat. El termini de presentació de les obres acaba dia 20 de desembre i el lloc per presentar-les és a la biblioteca de Na Batlessa (de 16 a 20 hores cada dia).

Penya "Estel Blaugrana"

El divendres dia 11 de novembre es va procedir a la constitució formal de la penya "Estel Blaugrana" de simpatitzants del F. C. Barcelona. Amb seu al Club de Tennis Son Bassó, de Capdepera, la penya té àmbit comarcal i agrupa ja més de 70 socis, entre els quals una sèrie de barcelonistes artanencs.

Aquesta penya s'havia començat a organitzar l'estiu passat en què es va constituir una junta gestora per preparar els estatuts. Acabada aquesta fase, l'assemblea inaugural es va produir dia 11 i es varen formalitzar la inscripció de socis, s'aprovaren els estatuts i s'elegí el president, que va resultar don Antoni Caldentey, llorenç resident a Cala

Anual trobada de «quintos». - Com cada any, i per aquestes dates, es produeix un fenomen social: les trobades dels quintos o, com s'ha posat de moda darrerament, els dinars dels nascuts tal o qual any com moltes vegades hem anunciat en aquestes pàgines de Bellpuig.

Així, com reproduïx la fotografia, es trobaren el passat dia 9 de novembre els mossos de la quinta del 68 (nascuts l'any 1947). Es reuniren per cinquena vegada gràcies a la constant i insistent preocupació del seu company de quinta n'Antoni Amer, a un conegut restaurant de la carretera d'Artà-Palma on hi soparen.

En el mateix restaurant s'hi trobaren amb els mossos de la quinta del 67 i n'hi feien de planta aquelles dues taulades de joves artanencs que es feien notar (pel nombre)! Al·lots, que vos pogueu reunir molts d'anys i que no falti ningú a files. Molts d'anys!

Ratjada. Per abans de Nadal està prevista la inauguració oficial a la qual s'hi espera l'assistència de directius del Barcelona, qualche jugador del primer equip i antics jugadors del Club. Les inscripcions són lliures i qualsevol interessat pot formalitzar-la telefonant al 818641.

El plenari d'ahir

Per ahir divendres dia 29 hi havia previst la celebració d'un plenari extraordinari del qual, en el moment de tancar la redacció, no hi havia redactat l'Ordre del dia. Així i tot podem informar dels temes que estava previst incloure-hi.

Adjudicació de les obres de la 2ª fase de les aigües de la Colònia. Aprovació del conveni amb l'IBASAN per a la construcció de la depuradora de la Colònia. Aprovació del pla de mesures per a la protecció dels menors davant la droga i l'alcohol (en coordinació amb els altres municipis de la comarca). Petició d'acceleració de les obres de la C-715 i millora en la senyalització. Petició de no suprimir la revisió mèdica per als alumnes de 8è d'EGB. Petició d'ajuda per adequar l'escorxador municipal a la nova normativa de la CEE. Finalment també estava previst in-

cloure-hi l'expedient d'habilitació de crèdits del pressupost de 1991.

En la propera edició incloure la informació del plenari.

Obres a Ses Escoles

L'empresa Construcciones Genovard s'ha adjudicat les obres de reparació i condicionament de Ses Escoles i està previst començar-les tot d'una per tenir-les acabades a finals de gener. El preu d'adjudicació és de 1.589.295 pessetes. Com es recordarà, el deplorable estat interior va aconsellar l'evacuació de la Secció de Formació Professional que es va traslladar a l'Institut. Aquesta circumstància va ser decisiva per a la implantació de la Reforma al Llorenç Garcías i Font.

Un cop acabades les obres en el nou edifici s'hi ubicaran els tallers dels cursos per a adults i aules per a la impartició de classes. També s'hi traslladaran les activitats que es desenvolupaven al primer pis de l'Hospital: ball de bot, banda de música i Ràdio Artà Municipal.

Miquel Barceló, professor

Durant dos dies, concretament el 21 i 22 de novembre, els alumnes que segueixen el curs d'adults d'arts gràfiques disposaren d'un professor d'excepció ja que en Miquel Barceló va participar, juntament amb dos gravadors professionals amb els qual treballa habitualment, en un taller experimental. Aprofitant les instal·lacions i equipament de l'aula de dibuix de l'institut Llorenç Garcías i Font, es varen experimentar diverses tècniques de lito-offset i gravat amb punta seca que ells mateixos, artistes experimentats, provaven per primera. Els resultats varen ser del tot excel·lents.

«Véns a esquiar?»

L'Ajuntament d'Artà ha organitzat una sortida per anar a practicar l'esquí dirigida a joves d'edats compreses entre els 17 i els 33 anys. Les dates són del dia 1 al 7 de gener de 1992 i el termini d'inscripció i reserva s'acaba dia 10 de desembre. Si en un principi s'havia programat d'anar a Andorra, l'oferta s'ha modificat i la destinació serà Baqueira-Beret. El preu per persona és d'un 45.000 pessetes, quota que inclou els viatges de Palma a Barcelona amb vaixell, l'estatge en un hotel de tres estrelles en pensió completa, l'equip per esquiar i el remuntament a les pistes, a més de l'assegurança per accidents i el curs d'aprenentatge amb monitors qualificats.

III Jornades Micològiques

Exposades més de 100 espècies de bolets

A pesar que la plena dels bolets ja havia passat, els boletaires artanencs varen exposar més de 100 espècies de diferents bolets. Enguany no hi ha hagut sort i no ha aparegut cap bolet que fos nou a l'illa, encara que sí que n'hi havia de rars, com els *Rhyzopogon* i *Tricholoma Dunare*. Tothom estava d'acord que si les jornades s'haguessin realitzat una setmana abans hi hauria hagut el doble d'espècies i de quantitat. Els ecologistes del GOB també han anunciat que per l'any que ve es farà per abans de Tots Sants.

La novetat d'aquestes terceres jornades ha estat sense dubte la degustació culinària oferida per Sion Mascaró el dissabte a Na Caragol. Tota ella fou

elaborada a base de plats preparats amb bolets: coques amb xampinyons i esclatassangs; sopes amb escipatomells, ulls de perdiu, gírgoles de card i de carboner; macarrons amb orelles de llebre i pimpinela blava; pixacans arrebosats... la gent se'n va llepar els dits i després tengué ocasió de conèixer per boca de l'artista els secrets de cada plat.

L'exposició de bolets a Na Batlessa fou, com sempre, l'acte més concorregut i a més dels artanencs la visità una nombrosa excursió de l'Obra Cultural Balear de Valldemossa entre els quals varem poder saludar els veterans Benigne Palòs del Grup Excursionista de Mallorca, Jesús García Puente, autor de les Rutes Amagades de Mallorca i a un dels components dels Valldemossa.

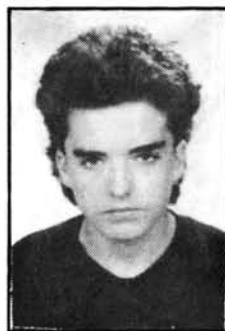

Vaga dels ensenyants de privada

Els professors dels dos col·legis privats-concertats del nostre poble, Sant Bonaventura i Sant Salvador, el passat dia 19 exerciren el seu dret de fer vaga. Es sumaren al 90% dels ensenyants, arreu de tot l'Estat espanyol, per protestar per l'incompliment per part del M.E.C. del pacte firmat el passat juliol on es contemplava una pujada del seu sou a fi d'arribar a l'equiparació al sou dels mestres de la pública. A igual feina, igual sou, era la frase que més es sentia.

Sembla que entre els sindicats i el Ministeri d'Educació s'havia arribat a un acord on es contemplava que per l'any 1993 els mestres dels col·legis privats-concertats vendrien a cobrar el 95% del sou dels mestres estatals. De fonts ben informades ens han dit que això no va així com toca. Resulta que, com que s'han retallat els pressuposts per a educació, els han retallat la puja del seu sou acordada en el mes de juliol i pareix que per l'any proposat no arribaran al % acordat. També protestaven perquè amb l'aplicació de la nova llei d'educació, LOGSE, els col·legis i professionals de la privada-concertada, tinguin els mateixos drets i possibilitats que els col·legis i professionals estatals.

Per altra part, també ens han informat que per al gener s'esperen més mobilitzacions si no s'arriben als acords previstos en el seu Conveni.

Bartomeu Amorós Quetglas

Gran consternació va causar la notícia de la mort de Bartomeu Amorós Quetglas, de 18 anys, ocorreguda a la matinada del dissabte dia 23 de novembre. Per motius que mai ja no podrem aclarir l'infortunat jove va caure just davant ca seva, possiblement a causa del trespòl banyat per la pluja que queia en aquell moment, i es va colpejar contra el reviu de la voravia. Fins devers les 04:30, una hora més tard del moment en què se suposa que va ocórrer l'accident, no va ser descobert per un altre vianant que també es retirava. Cridats els auxilis no pogueren fer més que comprovar que el pobre havia mort. Segons sembla la mort li degué ser instantània. El dilluns dia 25 es va celebrar el funeral que va congregar una gernació de persones desitjoses d'acompanyar la família en un tràngol tan dolorós.

Des d'aquestes línies Bellpuig se suma al dolor general i manifesta als pares, germà i resta de la família, la més sincera condolència.

El Club Recreatiu i d'Escacs ja ha començat a caminar

Tal i com hem anat informant en anteriors números ha, començat a funcionar un club d'escacs a Artà. Els socis del nou club han volgut recuperar el nom de l'antic club on fa anys jugaven Pere Matamales i companyia.

El club té ja una trentena de socis de totes les edats. Després de molt de treball cercant locals, els escaquistes tendran la seva seu al Club Llevant, damunt de La Caixa, on hi podrà jugar tothom que vulgui. Si hi ha gent i humor, i sembla que en tenen prou, el club presentarà un o dos equips a la lliga de tercera que començarà en el mes de gener.

Vicenç Villatoro

L'escriptor de Tarrassa Vicenç Villatoro ha guanyat el premi Documenta de novel·la de l'any 1991, dotat amb un milió de pessetes, amb l'obra que porta el títol provisional de **El nom**.

Vicenç Villatoro va residir a Artà des del gener d'enguany al mes de juny i, a més de col·laborar a les pàgines de **Bellpuig**, va acabar aquesta novel·la que, segons ens va comentar, havia de dur el títol d'**Hotel Europa**, que possiblement sigui també el títol definitiu. Tracta, com també contà des d'aquestes pàgines, d'una novel·la d'espies ambientada a la ciutat de Praga i comentava la paradoxa d'haver d'escriure una acció que transcorria en un hivern dur de Praga assegut als bancs de la plaça nova en plena primavera.

Des d'aquestes línies li trametem la més sincera enhorabona. Segons publica la premsa d'aquests dies, la novel·la sortirà per la diada de Sant Jordi, el 23 d'abril.

* Campaña contra la urbanització d'Es Canons. - El GOB ha editat un cartell contra la urbanització de 6.000 places projectada en Es Canons, la franja costanera que s'extén entre la mar i la carretera, des de Ca los Cans fins a Betlem.

Aquest cartell segueix el full informatiu que els ecologistes varen repartir per tot el poble. Segons el grup ecologista, aquestes són les primeres passes d'una campanya que preveuen llarga i que té per objectiu que l'Ajuntament artanenc canviï la classificació d'aquest bocí de garriga costanera que encara es pot salvar del ciment. Per al GOB hi ha lloc de sobra per edificar a les urbanitzacions de Betlem i Sant Pere, que solament s'han realitzat en una quarta part.

Els ecologistes han començat a recollir firmes al poble i per tota l'illa sol·licitant al l'ajuntament que faci marxa enrera al que pot ser el major projecte d'urbanització previst a Mallorca.

S'HA PERDUT UNA CUSSETA

petita, color marron llis, de cinc mesos d'edat. Respon al nom d'Auca. Qui en pugui donar clarícia ho pot fer al telèfon 836292, c. Diana, 15.

Telex 69565 VGOR E

G.AT. 820

C/ Binicanella, 12 Tel. 58 5515/52 CALA MILLOR
Ctra. Cala Agulla, 19 Tel. 56 40 17 CALA RATJADA

ESPECIAL FIN DE AÑO

ROMA, del 27 Dic al 01 Ene	55.800 Pts
VALLE DE ARAN, del 28 Dic al 02 Ene	48.900 Pts
ALEMANIA Y BENELUX del 27 Dic al 03 Ene	89.900 Pts
CERDEÑA del 28 Dic al 02 Ene	56.900 Pts
LA ALSACIA, SELVA NEGRA, PARIS, del 27 Dic al 03 Ene	86.900 Pts
VALMOREL, del 26 Dic al 02 Ene	59.250 Pts
ANDORRA, del 27 Dic al 05 Ene	54.900 Pts

(Estos precios incluyen avión, hotel, traslados, cena, cotillon, seguro turístico)

VUELOS INTERNACIONALES. NAVIDAD

(Todos ida y vuelta)

LONDRES	22.500 Pts
MANCHESTER	22.500 Pts
BIRMINGHAM	22.500 Pts
DUSSELDORF	30.000 Pts
COLONIA	25.000 Pts
PARIS	30.900 Pts
FRANKFURT	24.200 Pts

VUELOS NACIONALES. NAVIDAD.

	(ida)	(ida y vuelta)
BARCELONA	4.900 Pts	9.900 Pts
GRANADA	12.900 Pts	23.000 Pts
MADRID	7.900 Pts	13.900 Pts
MALAGA	12.900 Pts	23.000 Pts
SEVILLA	13.900 Pts	24.000 Pts
ZARAGOZA	10.900 Pts	18.900 Pts

Para iniciar 1992
con la mejor promesa de paz:
**En cada niño
una sonrisa**

**El 15 de diciembre
sale de Mallorca
una furgoneta
cargada de medicamentos
con destino a Rumanía**

**Tu aporte
lo hará posible**

Medicamentos más necesarios:

**Ejemplos: CLAMOXYL, ARDINE,
AUGMETINE, CLAVUMOX,
PANTOMICINA, ABACTRIM,
SEPTRIM, RETENS, ASPIRINA,
APIRETAL, GELOCATIL,
DICLOFENOL, VOLTAREM.**

Su farmacéutico lo asesorará

Puede efectuar sus entregas en:

Capdepera
Servicio Social del Ayuntamiento
Artá
Casa de la Cultura «Na Batlessa»
Sant Llorenç des Cardassar
Policía Municipal
Son Servera
Centro Tercera Edad
Manacor
Servicio Social del Ayuntamiento

**Colaboran los ayuntamientos de: Capdepera, Artá, Son Servera,
Sant Llorenç des Cardassar, Manacor.**

Campaña a favor de los huérfanos rumanos

Amb la col.laboració de

BELLPUIG

ARTÀ

Plenari municipal de novembre Llarg, carregat, tens... polític.

(Substitut).- La sessió del 12 de novembre era la primera que la nova majoria celebrava una vegada arribats a l'acord de pacte. I ja hi hagué una baixa: el regidor Llaneras era a la clínica i el vuit a cinc es quedava en un set a cinc, més que suficient. La majoria funcionà a la perfecció i l'oposició jugà el seu paper: estar atent, incordiar, fiscalitzar i, si importava, afegir-se a l'acord assegurat per la majoria. També una fissura intrascendent però simptomàtica: en una ocasió el vot de la majoria no va ser uniforme.

Com de costum, l'inici de la sessió es va allargar per l'eterna discussió sobre la fidelitat de les actes. Hi ha grups que filem prim i esmenen en cada ocasió l'esborrany que redacta la secretària. La pobra deu anar verda, tot i que al final s'aprovà a gust de tots.

Propostes sobre autogovern

La dialèctica seguida a nivell de les Illes en relació a la suficiència o no de l'Estatut, de la necessitat o no d'augmentar les quotes d'autogovern, també es va reflectir al plenari artanenc. Tres varen ser les propostes debatudes i votades una rere l'altra.

La del PP proposa arribar al màxim del sostre constitucional i augmentar la participació autonòmica en els recursos públics.

La del PSOE propugna el camí constitucional i augmentar l'autogovern per un acord entre partits i arribar al màxim de competències a través del Parlament.

La dels Independents-C.B. defensa l'adhesió al manifest "Volem comandar

a ca nostra", i no ser menys que altres Comunitats amb més competències.

Els debats varen ser sucosos, sense dubte, sobretot per l'estranya postura actual del PP, tan favorable a l'autonomia: fins i tot es podria parlar de l'entusiasme del neoconvertit. Podrà resultar paradoxal però duim camí de ser tots més autonomistes que ningú i continuar tenint una autonomia tan descafeïnada com l'actual.

A l'hora de les votacions cada una obtengué el suport del grup que la presentava i per tant la que s'aprovà és la de la majoria.

Referèndum al Sàhara

La proposta de la majoria era per adherir-se a una plataforma institucional de suport al referèndum al Sàhara i col·laborar amb la remissió d'un representant de l'Ajuntament formant part dels observadors de les Nacions Unides.

El regidor Silva sol·licita que les dues propostes es votin per separat.

El regidor Sureda s'interessa pel cost que suposaria el representant. El batle informa que el viatge d'anar i tornar fins

a les Canàries.

Després d'un petit debat es passa a votar, separades, les dues parts de la proposta. L'adhesió municipal és per unanimitat, mentre que enviar un representant es farà pels set vots de la majoria, ja que el PSOE votà en contra i el PP es va abstenir.

Prèstec de 63.000.000

I correcció immediata del regidor Torres. En realitat són 60.343.902 pts, destinades a finançar les aportacions municipals a les inversions del Poliesportiu, de la Piscina Municipal i l'Oficina d'Informació Turística de la Colònia. Al 14%, en deu anys, a partir del segon any. En total uns dotze milions anuals.

El regidor Silva afirma que sempre han trobat adequada aquesta dinàmica. No ho digué, però podria haver dit que el pressupost que contenia aquesta previsió va ser aprovat per la majoria de què formaven part.

El regidor Sureda anuncià el vot en contra perquè "s'ha arribat a hipotecar l'Ajuntament: això suposa un milió mensual, o sigui, 2.000 pts. per persona" Li recordà al regidor Torres, que a la sessió anterior havia propugnat l'estalvi amb el paper, que ara es veurien obligats "a escriure a llapis". Per a ells és un error pressupostari.

El batle Pastor defensà que era una partida consignada al pressupost i que estava perfectament previst i no hi ha, per tant, errada pressupostària i s'estranya que la interpretació dels populars sigui aquesta. També va fer avinent que amb aquests 60 en vénen 200, o sigui que de cada pesseta que hi

Joyería VIKY
RELOJERIA ★ PLATERIA

Carrer de Ciutat, 16

Tel. 83 62 63

ARTA - (Mallorca)

posam se'n reben tres o quatre: així tothom faria crèdits.

El debat està servit. I encès. El senyor Sureda replica que no li donaren el pressupost per examinar-lo. Pastor insisteix que es tracta d'una de les partides específiques i li demana si suggereixen renunciar a aquestes inversions. Sureda: "hi ha moltes maneres de matar puces". Pastor: "Com pots parlar de falta de previsió si sempre s'ha dit que es faria així, que és com ho fan tots els Ajuntaments? El nostre no té problemes, està per davall de límit d'endeutament lliure. A més, és de justícia perquè el cost es reparteix més". Sureda: "Mai no hem estat d'acord amb aquestes previsions. Som al límit i això el sobrepassa". Pastor: "No és igual no estar d'acord que dir que no estava previst".

Aquí hi intervé el regidor Torres, al·ludit abans, administrador financer: "Ara no es decideix si fer o no el polisportiu, sinó el préstec que s'havia previst. L'estalvi estarà en l'obtenció de les millors condicions" i ell, naturalment, assegura que s'han aconseguit. Poques, però contundents, les seves paraules.

Reprèn el batle: "El PP va estar d'acord a fer el polisportiu". Hi torna el regidor Sureda: "El dilema és si els artanencs poden sostenir la despesa. Nosaltres creim que els carregam molt". El regidor Silva també, per afirmar que de les dues vies, ells estan per la de sempre; però demanen fotocòpia dels càlculs exactes.

La votació clou el debat. De dotze vots, deu a favor i dos (PP) en contra.

Teatre de Na Batlessa

La proposta era d'incloure el projecte i la financiació en el Programa d'Inversions Culturals, referit tot a la primera fase, la més important, que té un cost d'uns 66. El plenari hauria d'aprovar el projecte, consignar una partida de 22 milions i comprometre's a destinar l'edifici a finalitats culturals per un mínim de 30 anys.

Pel regidor Sureda "ja hi tornam a ser

amb 22 més". També hi tornà a ser el batle Pastor: "si amb això ens en donen 44, hem de ser capaços de posar-hi la nostra part".

El regidor Sureda obrí un altre flanc: sí a la inclusió, no al projecte "perquè és partidista i no s'ha fet per concurs". El Batle Pastor s'estranya: si aprovaren l'avantprojecte i ara no hi estan d'acord "serà perquè heu mudat d'idea".

El regidor Silva, a la seva: d'acord, però s'hagués pogut aprovar abans. Replica Pastor: s'aprova l'avantprojecte i el projecte li és totalment fidel.

El regidor Sureda vol saber el cost total. Segons el batle serà d'un cent milions. Sureda: "Serà insuficient, veureu com pujarà molt més".

La votació sorprèn: sí per unanimitat.

El PP i l'"Informatiu Balear"

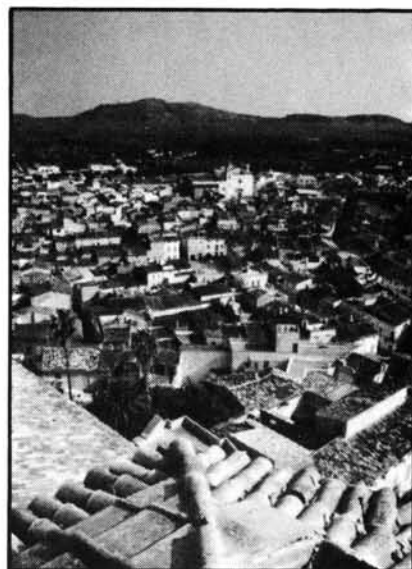
La moció del PP era perquè l'Ajuntament protestàs per la supressió de la segona edició del programa televisiu perquè suposa "un retrocés de la presència de la nostra llengua a la TV". En conseqüència demanen "la reposició del programa, la recepció de la programació de Sant Cugat, incrementar la producció pròpia del centre regional i la desconnexió del programa general". Donam fe que els ho sentirem dir, concretament al regidor Sureda.

Els Independents, per boca del Batle, s'hi mostren d'acord. El PSOE, per la del regidor Silva, també però s'abstendran perquè donen un marge de confiança al govern central que degué tenir causes fonamentades per al retall. Que són de bons al·lots!

La votació no donà cap sorpresa: nou a favor i tres abstencions (del PSOE, és clar).

Més inversions

Per incloure al Pla d'Obres i Serveis. Tres obres: la 1ª, la 3ª fase del projecte d'aigües de la Colònia, per un import de 124.889.252 pts de les quals se'n demanen el 70%. La 2ª, enllumenat de la zona

de la Pista, per 10.864.430 pts. La 3ª, també enllumenat, però de la zona de Na Pati, per 9.818.842 pts. D'aquestes dues se'n demana el 65% de subvenció.

El Batle informa que hi ha un acord tàcit amb el Consell Insular per aprovar la inclusió de la primera, i que les altres dues no són tan segures.

El regidor Sureda, en pla flagel de la majoria, demana què costarà per solar. Respon el batle: no s'ha afinat el càlcul perquè són a punt de rebre el nou cadastre que permetrà calcular-ho amb més exactitud. El senyor Sureda, quan li esperàvem més canya, es dóna per satisfet "perquè Montferrutx no pot seguir així".

La votació és clara: unanimitat. Conseqüència a deduir: el problema no és invertir, sinó en què s'inverteix, perquè aquest capítol suposarà una aportació municipal superior, per exemple a la de Na Batlessa o a la del polisportiu, i a més directament revertida sobre els propietaris. Però ningú de l'oposició s'hi va oposar.

Rètols de benvenguda

Proposta del PP: posar rètols a l'entrada del poble (o del terme municipal? no ho entenguérem des d'abaix) de benvenguda, políglotes, amb dibuixets que indiquin els serveis i atractius del poble. (Deu ser com

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Ada. Ferrocarril, 33 - ARTA

Para avisos y preavisos: Tel. 56 30 96 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

aquest cartell que hi ha a l'entrada de Capdepera? demanam disculpes, però no ens arribava bé la veu del regidor).

El batle Pastor s'hi oposa perquè és una acció aïllada sense sentit, però que es podria admetre com a suggerència a tenir en compte en redactar el projecte global. Protesta en Sureda que és una actitud partidista. Silva, transaccional, "que es voti, s'aprovi i quedi sobre la taula". Pastor que afina més: "com a suggerència sense que comprometi". Sureda, que no dorm: "No, no, que es voti." El batle planteja una esmena transaccional: deixar-ho sobre la taula i recollir-ho més envant com a suggerència.

A punt de votar la proposta sortí la sorpresa: el regidor Torres anuncia que s'abstindrà perquè "la idea podria ser bona, però no és el moment". Dos vots a favor (PP), sis en contra (Independents) i quatre abstencions (tres del PSOE i la de CB). Rebutjada, per tant. (No sentírem cap cruixit pactal). L'esmena transaccional, aprovada per deu vots a favor i dos en contra (del PP, naturalment).

Asfalt al carrer Travessa

El regidor Silva, que presentà la proposta en nom del PSOE, tengué la gentilesa d'aclarir quin era aquest carrer: entre el quarter i l'antiga serradora, arriba a les escales de la plaça del pes.

El regidor Ginard diu que s'està a l'espera de les síquies de GESA. Aquí és produí un sibil·lina discussió sobre GESA i la seva manera d'actuar que preferim estalviar-la al lector. Al final s'aprovà per unanimitat.

Asfalt al carrer Travessa

La proposta, que anava com a presentada per tots els grups, va destapar l'olla dels trons, en tot moment molt mesu-

rats, del regidor Silva; la iniciativa era seva i volia que constàs en acta. El batle Pastor va ser contundent quan qualificà la postura del PSOE d'"egoista i gratuïta, perquè suposa mala fe. A la Comissió es va decidir que fos conjunta i el PSOE ara fa una grosseria". Rèplica dolguda de Silva "L'any passat fèrem conjunta la del teatre, i enguany ni se'ns hi ha convidat. Volem que consti en acta". Contra del batle: "No, va ser de l'equip de govern de l'any passat".

La pau vengué de mans (o de llavis) del senyor Sureda: "Són menudències. Que es posin els semàfors".

Votació també contundent: per unanimitat.

Una d'urgència

A causa de la pressa que imposa el Consell, es proposa, per raons d'urgència, aprovar que la contractació de la fase següent de les aigües de la Colònia es faci per contractació directa. Tothom d'acord: per unanimitat. (Ja han sortit, en el moment de redactar la crònica, els anuncis als diaris)

Precs i preguntes

Un detall: mig en broma mig seriosament, el regidor Sureda es va dirigir al portaveu del PSOE i li amollà, més o menys, "ara et toca a tu, que ets el cap de l'oposició". I com a tal, exercí.

Primera. Que què passava amb la recollida dels fems. Resposta del batle: que l'empresa havia tengut problemes laborals interns que havien obligat a canviar la brigada que recollia a Artà i que això requeria una adaptació dels nous empleats a la nova ruta.

Segona. Si la majoria sabia els motius de l'enderrocament del pont de Capdepera. Resposta del regidor Ginard. Quan es va fer net el torrent es va anar molt

alerta a tocar-lo, però després es va veure que amenaçava ruïna. A més, és com un tap quan hi ha torrentada i les obres de consolidació, a més de costoses, l'haurien desvirtuat. Tampoc ja no serveix d'accés a cap lloc. El mateix Servei Hidràulic aconsellà que el tomassin.

Els precis varen ser nombrosos:

Un nou lloc per al contenidor de devora Ses Pesqueres. La regidora Vives s'oposà a la suggerència de posar-lo devora l'escorxador. S'haurà de trobar un nou emplaçament.

Hi ha una rel de pi molt molestosa davant els números 44-46 de Costa i Llobera. Tothom d'acord, però s'arreglarà quan sigui el moment més favorable per no matar el pi.

Com és que el carrer Vicari Far no connecta amb l'Avda. Ferrocarril. Resposta: entre i entre hi ha una franja de propietat privada i no hi ha hagut mai manera d'entendre's perquè el litigi no és contra l'Ajuntament.

El regidor Sureda demanà sobre quins eren els cursos d'adults amb matrícula. Resposta del regidor Vives: n'hi ha que sí i n'hi ha que no, segons qui els organitza. Els del MEC i el de l'INEM són gratuïts.

I acabà el plenari. Feixuc per la quantitat de punts que s'hi tractaren.

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Cada dimecres, penades

Cada divendres, robiols

Despatx central: Rafel Blanes, 51 - Artà - Telèfon: 83 61 72

"A les Illes Balears el temps s'hi crea"

Agustí Jansà Prats, meteoròleg

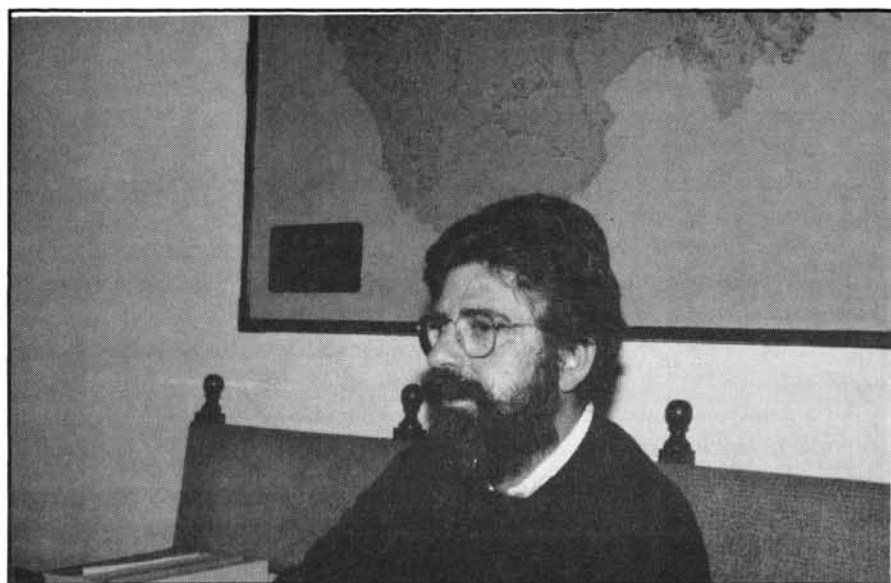
Jaume Morey.- La visita al Centre Zonal de l'Institut Nacional de Meteorologia ens va servir també per conversar amb el seu director sobre una matèria que ell domina com ningú: l'anàlisi i previsió del temps. En un edifici situat al moll de les estacions marítimes de Palma on s'analitza i es mesura contínuament el temps, dotat amb els mitjans més moderns, poguérem pegar una ullada a aquest món tan fascinant que és la predicció meteorològica gràcies a les explicacions del senyor Jansà.

Bellpuig.- Diuen que la zona de les Illes Balears és una de les més singulars del món quant a la meteorologia...

Agustí Jansà Prats.- Sí. Hem de tenir en compte la ubicació geogràfica de les Illes Balears, situades en el centre de la Mediterrània occidental, que de per si ja és una àrea molt peculiar quant al comportament del temps. Basti dir que és la zona més ciclogènica del món, això és, el lloc on s'hi creen més depressions atmosfèriques del món. I dins aquesta àrea mediterrània, les Illes, i particularment Mallorca, formen una zona encara més interessant perquè la capacitat autòctona de la regió d'organitzar-se el temps és molt notable. Els sistemes que arriben aquí es transformen molt fàcilment i tant pot ser que desapareguin com que es tornin explosius. És singular perquè el temps, aquí, s'hi crea.

B.- Quines són les característiques que la fan tan especial?

AJP.- Són moltes. Aquí es creen sistemes amb personalitat pròpia amb poc temps i que poden arribar a una violència extrema. En certs aspectes

tenim un temps tropical, però també enregistram aspectes del temps polar, o sigui, obert a les influències del vent polar. És un lloc d'encontre de masses d'aire de distinta procedència: atlàntiques, continentals euroasiàtiques, i africano-saharianes. Aquests tres mons es troben sobre la mediterrània occidental i les Illes en són al centre.

B.- Ha insinuat que les distintes illes mostren també temps distints...

AJP.- Sí, sí. Per exemple, Mallorca: hi ha zones on plou tant com a Galícia, i altres on la precipitació és tan minsa com a Alacant. I això cal referir-ho a l'extensió de l'illa. Hi ha zones on s'arriba amb facilitat a temperatures per sota de zero, mentre que a altres sempre tenen registres suaus. Hi ha una àrea afectada plenament per la tramuntana, que és la que va des del cap de Formentor al de Capdepera, i la resta no. El sistema de vents és també autònom. En

una paraula, es tracta d'un món singular dins un món singular, meteorològicament parlant, és clar.

B.- Es pot parlar de cicles mediterranis? Serien sèries d'anys plujosos seguits per altres de secs...

AJP.- No, no està gens comprovat això. Al centre disposam de registres diaris des del 1862 i hi ha variacions molt grans i amb tanta irregularitat que no permet cap dissecció cíclica. Hi ha uns anys secs i altres plujosos, però sense seguir cap seqüència. Es pot donar el cas d'una alternança anual d'anys plujós, seguit d'un sec, i a l'inrevés. No es pot parlar de cicles.

B.- Com s'elabora la previsió del temps?

AJP.- Els mitjans de què disposam són bàsicament numèrics facilitats per les estacions automàtiques de què disposam. Anam rebent les informacions i les aplicam sobre els models que s'elaboren a Madrid, o a Londres.

INSTAL·LACIONS

m. mascaró

Avinguda Costa i Llobera, 34-B
tel. 83 67 10

ARTA (Mallorca)

Jardineria, Disseny,
Manteniment i
Venda de Plantes

Joan Llabata Morey

Plaça Conqueridor, 8
Tel. 83 52 44

07570 ARTA
(Mallorca)

Vendria a ser com si políssim aquests models generals aportant-hi els ajustaments de les nostres observacions locals. Després hi aplicam un sistema equacional físico-matemàtic que ens du a establir la predicció. També rebem les fotografies dels satèl·lits i el tractament informàtic ens permet unir les dues fonts d'informació i simular-ne l'evolució. La xarxa de comunicacions ens permet anar rebent puntualment la informació, i els equipaments informàtics d'anar elaborant les propostes.

B.- Però no sempre s'encerta amb la previsió...

AJP.- No, no sempre, perquè la informació no és completa. Les fórmules físico-matemàtiques són sempre una reducció de la realitat i els fenòmens són, lògicament, més complexos que aquestes reduccions. L'anàlisi de la situació inicial tampoc no és perfecta. Per això tampoc no oferim una previsió exacta. Amb l'ajuda de les imatges dels satèl·lits ha millorat molt, perquè ens permet veure el moviment de les masses nebuloses; però continua sent incomplet ja que només mostra la visió superior i no ens diu res, per exemple, de la part inferior ni de la interior. Per això el radar ens donarà una informació valuósíssima que ara no tenim que, més encara, en permetrà ajustar la predicció en el temps.

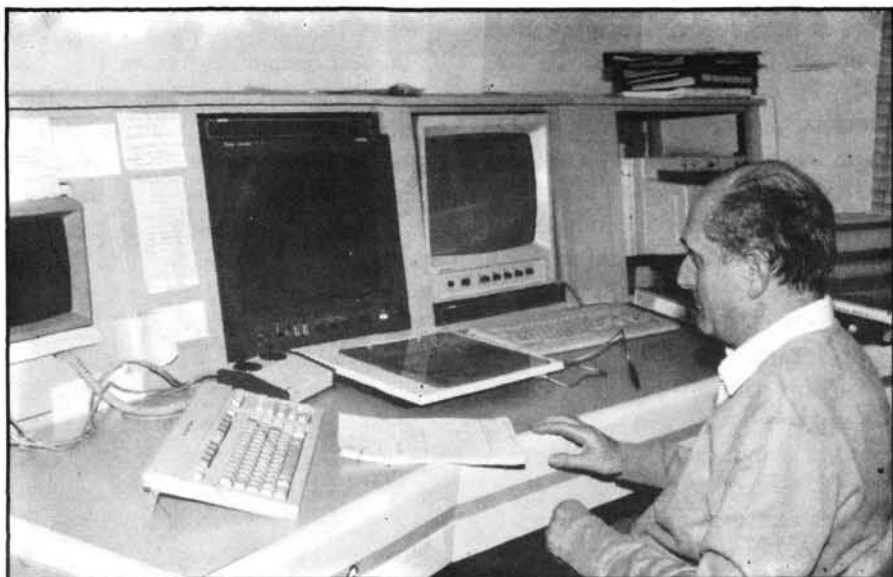
B.- Vol dir que es podrà anunciar la imminència d'un fenomen?

AJP.- Tèdicament sí. Per exemple, una entrada de nord, que és un fenomen extraordinàriament ràpid i que ara no es pot detectar amb anticipació. El radar ha de facilitar la informació que anunciï l'inici del procés i per tant ens donarà un marge de temps que permetrà fer-ne el seguiment i anunciar-ne la imminència.

B.- Això seria el domini total del temps...

AJP.- Podem ser optimistes, però sense exagerar. La informació que faciliti el radar s'ha d'analitzar i serà necessari un avaluament dels tècnics i una comprovació constant que a tals indicis els segueix tal situació. No podem parlar de «domini total del temps» perquè sempre hi ha un marge en què ocorren les coses de manera imprevisible, i sempre s'ha de comptar amb la capacitat real d'analitzar la informació que es rep...

Un centre sempre en activitat

La planta superior de l'edifici del Centre Meteorològic Zonal és la dedicada a la recepció i anàlisi de les dades. La xarxa de les estacions està automatitzada i comunicada per ràdio amb un ordinador a través del qual es fan les lectures sistemàtiques en intervals regulars. Les dades rebudes són emmagatzemades i permeten ajustar després els models generals.

El senyor Jansà ens va comunicar amb l'estació instal·lada al far de Capdepera, casualment en el moment en què es feia la lectura automàtica. Vérem el comportament del vent en aquell dia, 20 de novembre, a partir del registre gràfic de les direccions i intensitats de les lectures fetes cada deu minuts, la darrera de les quals s'acabava de fer.

Un ordinador similar aniria rebent les informacions del radar. Ens mostra un registre del que ja funciona a Madrid. Sobre la silueta de l'àrea geogràfica que abasta, en aquest cas el centre de la península, hi ha unes taques fetes de punts de distints colors que assenyalen el moviment de les partícules d'aigua dels núvols en relació al punt de situació del radar. La imatge es repeteix cada interval de temps i així se'n fa el seguiment, a distints nivells de les capa de núvols. Se'n sap també la densitat.

En una altra consola s'hi elaboren les cartes, bàsicament en dues pantalles-monitors en color. En una s'hi reben els

models generals que s'elaboren a Madrid. També les fotografies del satèl·lit. Es poden superposar i veure-les alhora. Les imatges dels distints moments mostren l'evolució. Com que es tracta d'imatges enregistrades, es pot retrocedir en el temps, i el senyor Jansà ho fa. En una situació determinada real, hi aplica les dades que el Centre Zonal ha enregistrat. Aleshores es tracta de comprovar si la previsió que es deriva d'aquesta observació s'acompleix o no. Tornant recuperar les imatges posteriors es veu que sí: el temps real s'ha comportat com s'havia previst que passàs.

Les imatges dels models es refereixen a distintes altures. Tot compaginat amb les imatges reals del satèl·lit. Aquell dia, 20 de novembre, hi havia una bossa d'aire fred concentrada sobre les Illes Balears. Recuperarem les imatges del dia: sobre les 12:30, hora local, arribava un front nebulós. Efectivament, sobre la una del migdia a Palma havia plogut. Ens en facilitaren la imatge, que publicam.

L'altre monitor rep els models elaborats a Anglaterra i les possibilitats són semblants al primer. Distints aparells complementen les observacions, i no hi falten els més coneguts, com un baròmetre que té més de cinquanta anys i continua oferint la mesura de la pressió de l'aire.

Bon nadal, senyor arbre!

Nadal ja s'ensuma. Llums pels carrers, anuncis de joguines, mostradors típicament decorats, arbres de Nadal... Tot es prepara per celebrar una festa que molts ni s'aturen a pensar el significat que pot tenir. Jo a vegades ho he fet i mai he arribat a aclarir-me massa... Però el que és cert és que el Nadal és una festa, sigui del caire que sigui, i prest el color i la lluminositat de places i carrers arribarà també a les nostres cases.

L'Arbre de Nadal és un símbol nadalenc que, originari del països nòrdics i conjuntament amb el "papa-noel", ha arrelat fortament a les nostres terres. Per aquestes dates ja són molts els que tenen dins el cap la idea d'anar al bosc a cercar un arbre ben bonic, per tal de tallar-lo, decorarlo i col·locar-lo a casa, a un lloc on faci planta. Bon Nadal, senyor arbre!

Cada any milers d'arbres són tallats o greument mutilats per celebrar aquesta festa. La feina natural de bastants d'anys s'utilitzarà per adornar la casa durant dues o tres setmanes, acabant els restes de l'arbre al

contenedor dels fems o dins el foc. Adéu, senyor arbre...

Aquest costum no és propi d'un poble que s'ha posat l'etiqueta de «civilitzat», i que sembla que dia a dia va adoptant posicions més en consonància amb la conservació del patrimoni natural. No es pot entendre per una banda la participació en les repoblacions forestals i per altra la destrucció d'arbres joves o les seves branques (generalment les guies) que té lloc any rere any.

Respecte als arbres vius que es venen dins cossiols, cal dir que són majoritàriament exemplars mal transplantats i amb greus ferides a les arrels, per la qual cosa acabaran morint poc temps després.

Però no són els arbres els únics que pateixen aquesta celebració. També una sèrie de petits vegetals (especialment el cirerer de betlem i la molsa) s'arrebassen per adornar les cases, contribuint així a empitjorar la ja de per si precària situació dels nostres alzinars.

No ens trobam aquí amb un problema ambiental mundial i complicat, com l'efecte hivernacle o el forat de la capa

d'ozó. Aquí la solució al problema és fàcil i ràpida. Com que no hi ha per enmig ni multinacionals ni grans interessos econòmics, demà mateix, si tu vols, si tots nosaltres volem, la situació pot haver canviat.

Alternatives sempre n'hi ha, si interessa cercar-ne. La més directa és, evidentment, no posar Arbre de Nadal. Però per a aquells i aquelles que no volen renunciar a "instal·lar" aquest símbol a casa existeixen també altres solucions. Dissenyar i confeccionar el nostre propi arbre (amb materials com fusta, tela, fil ferro, cotó, paper...), adornar un dels nostres cossiols o, per als més pererosos, recórrer a la compra d'un arbre de plàstic són algunes de les moltíssimes alternatives que eviten el sacrifici o la mutilació d'aquells éssers vius.

Un canvi d'aquest tipus pot resultar molt gratificant per a la nostra consciència i, evidentment, fonamental per a la conservació de les nostres masses arbòries. Donem el Bon Nadal a tots!

Toni Muñoz. GOB.

CARTA AL DIRECTOR

Senyor Director,

És sabut el greu perjudici que per als nostres boscs solen causar les festes de Nadal a causa del costum que s'ha imposat d'adornar les cases amb arbres de nadal, "l'arbolito", que solen dir.

L'exemple més funest seria el pinet procedent de Cala Murta que en homenatge a Costa i Llobera es va plantar a Ses Païsses, al costat del monolit que commemora el 25è aniversari de la mort del poeta. Era un pi de Cala Murta (Pollença) que es va creure apropiat per retre testimoni a l'autor de "La Deixa del Geni Grec" als cinquanta anys del seu èxit. Transplantat a lloc i regat amb aigua de set fonts artanques distintes, va aferrar molt bé i creixia esponerós i bell. Fins a mitjan desembre de no sé quin any, en què un delinqüent (i perdonau-me l'expressió) va escapar la branca guia. No va morir el pi, però ha restat mutilat per sempre més.

Casos com aquest ocorren cada any i si sembla molt difícil erradicar un costum tan perjudicial i estrany (voler simbolitzar el naixement de la vida amb la mort d'un arbre!), sí sembla possible una alternativa que personalment he duit a terme, i altres persones també.

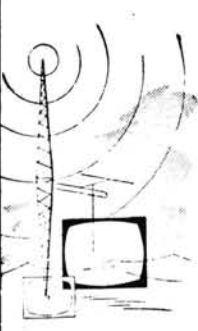
Prest arribarà el temps adequat per sembrar arbres. I si cada família en sembrarà un a casa seva dins un cossioll? En dos/tres anys tendria les dimensions necessàries per tenir-lo dues setmanes dins la casa amb els ornaments que es desitgin. I seria apte per fer-ho així dos o tres anys. Jo li trop triple gràcia: seria un arbre viu, no ocasionaria la mort de cap arbre nascut lliurement a la naturalesa i, sobretot, quan ja seria tan gros que el cossioll li resultàs petit, el podríem transplantar a un jardí, a un bosc, a una plaça, on fos: tota la vida sabríem que aquell arbre és viu gràcies a nosaltres.

Naturalment aquesta família podria sembrar un arbre, o dos, nous cada any per consolidar el costum davant els fills i tenir-ne sempre a punt per a Nadal. Em sembla una possibilitat de gran valor

educatiu i si grups com el GOB, o les escoles, o l'Ajuntament, o tots plegats, se'n cuidassin podria resultar una experiència molt profitosa per al futur dels nostres jardins i boscs.

Ja he dit que ho he experimentat. Cada vegada que pas per la zona de Na Caragol sé que dos d'aquells pins vers que creixen tan bé nasqueren als vivars de Manut, passaren a cossioll a casa meua, adornaren tres nads de casa nostra, els vaig donar a la brigada municipal que els sembrà per Na Caragol i els ha anat cuidant amorosament fins ara. Jo sé quins són i sé que segurament em sobreviuran, a mi i als meus fills, si no hi ha qualque esturment que faci el que ja feren amb el pi de Cala Murta; però si això passa en tornaré tenir a punt per transplantar-n'hi de bell nou.

S. M.

Reparaciones eléctricas - Antenas

Proyectos

Mateo Morey

83 54 71
83 67 33
83 53 85

Calle Vilanova, 27 - 1.º

ARTÀ (Mallorca)

RECORDS DE HOLLYWOOD:

Sírip Rodarbó

UN ELOL ANOMENAT FLYNN

Quan ens trobàvem, abans fins i tot de saludar-nos, jo m'agafava el costat dels ulls amb els dits, imitant els d'un oriental, i deia, imitant també la seva particular manera de parlar:

-La tava male va cometle un Elol.

-Un Elol, quina mena d'Elol?.

-La teva male va cometle un Elol Flynn.

-Ha, ha, ha; un Elol Flynn; Sírip, ets l'hòstia.

Deia que era el més divertit que havia sentit en la seva vida, pobre criatura. Jo, per complaure'l, reincidia en aquella estupidesa sempre que el trobava.

He dit pobre criatura, i ho he dit en tota l'amplitud i sentit de l'expressió. N'Errol no havia estat sempre aquella mena de super home que la indústria del cinema s'havia encarregat de fabricar, ni prop fer-s'hi.

La meua amistat amb Errol Flynn va començar quan encara tots dos érem infants. Els nostres respectius pares havien fet el servei militar plegats a Tasmània (Austràlia), lloc d'on Errol era originari, i als estius ens intercanviaven com a prova de la seva regenerada amistat: n'Errol passava un mes a ca meua i jo en passava un altre a ca seva. En aquells mesos de convivència jugàvem a tot allò al que dues criatures poden jugar, i en tot -la modèstia és per aquells que la volen- el

superava: si jugàvem a pirates, els meus vaixells enfonsaven tots els seus; jugant a pistolers, ell sempre acabava abandonant el poblat o mort en un dels nostres duels; quan es tractava de

pujar als arbres i imitar les gestes de Robin Hood o Tarzan, n'Errol no aconseguia mai pujar-hi i sempre acabava a les mans del sheriff de Sherwood o convertint-se en carnassa per a una imaginària fera. Era un complet desastre, jugàssim al que jugàssim. Pobra criatura!

I aquella criatura va créixer, i també ho van fer els seus bigotis i la seva fama de galant i heroi aventurer del cel·luloide. Gràcies a pel·lícules com "Capità Blood", "La càrrega de la brigada lleugera", "Robin dels boscs" o "Murieron con las botas puestas", n'Errol va aconseguir superar aquella impotència infantil i es va convertir en una rica criatura per la qual les noies feien més que bavar. De vegades Hollywood fa miracles, i dels grossos!

Errol Flynn va morir el 1959, però per mi va morir molt abans: el dia en què

Michael Curtiz, director que enlairà Flynn durant la dècada dels trenta, em va contar que n'Errol havia fet d'espia per als nazis durant la Segona Guerra Mundial. Sí, Errol, la teua mare va cometre un error, i dels grossos!.

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO

VIALSA

Carretera Santa Margarita, 57

Tel. 83 66 35

ARTA - (Mallorca)

COMANDA EXIGENT, RESPOSTA URGENT

Una cimlada nacionalista artanenca, de l'arbre de la qual nosaltres ens sentim cap de brot, el prop passat diumenge dia 17 de Novembre esbrinava la palma històrica local, tractant de cordar un manadet d'esporguims antanyals.

Els contertulians, al soplug d'un plataner de la Plaça Nova, tenien en mançor els noms i cognoms dels habitants d'Artà abans de la invasió forastera i igualment anterior a l'actual usança d'enregistrar els nadons al Registre Civil amb noms propis que res tenen a veure amb la línia generacional dels pares.

A l'any 1945 el nostre poble estava integrat per 1395 famílies, dividides en 172 llinatges. Naturalment, hi havia excepcions d'origen castellà com els Alacid, Ayala, Fernández, Rodríguez, etc. a causa quasi sempre de motius militars.

Actualment, entre peninsulars i estrangers, el santoral mallorquí resta decrepit i fora de pollaguera. Amb sorprenent menfotisme hem passat dels Josep, Gabriel, Joana Aina, Biatriu, Miquela, etc. als Hermenegildo, Judhit, Thais, així com a les "Marías de las Nieves perpetuas del Himalaya del chaparrón chaparrado". Sens dubte, vivim a un país tan exuberant i cosmopolita com la torre de babel del Principat de Mònaco. Això ve a dir que hem perdut les nostres arrels en benefici, o perjui, qui ho sap, de l'esnobisme multicolorista internacional. Visca la somera d'En Petris, el mul trencat d'En Manuel Marín, i a Déu gràcies sien dades, perquè ja som europeus de lloc comú del corral de les figueres de moro.

Per ordre alfabètic desglosam els cognoms que conformaven el padró municipal de l'esmentat any 1945.

Adrover	1 id.
Aguiló	1 id.
Alacid	1 id.
Alcover	1 id.
Alzamora	25 id.
Alzina	20 id.
Amengual	2 id.
Amorós	33 id.
Andreu	2 id.
Antic	1 id.
Arrom	3 id.
Artigues	6 id.

Ayala	
Ballester	
Barceló	
Bauçà	
Bergas	
Bernad	
Bisbal	
Bisqueria	
Blanes	
Bonnin	
Bosch	
Brunet	
Bujosa	
Cabrer	
C. Pensions	
Caldentey	
Campins	
Canet	
Cantallops	
Cantó	
Capó	
Carrió	
Cassellas	
Castellarnau	
Cifre	
Cladera	
Comelles	
Cortès	
Cursach	
Dalmau	
Danús	
Domenge	
Ermitans	
Escanellas	
Espinosa	
Esplugas	
Estelrich	
Estela	
Esteva	
Febrer	
Femenias	
Fernández	
Ferragut	
Ferrer	
Ferriol	
Flaquer	
Font	
Fornés	
Forteza	
PP. Franciscans	
Frau	
Fiol	
Fuster	
Galmés	
Garau	
Garcias	
Gayà	

1 id.	Gelabert	15 id.
1 id.	Genoart	15 id.
2 id.	Gil	7 id.
2 id.	Gili	32 id.
1 id.	Ginard	71 id.
15 id.	Gomila	3 id.
7 id.	Guiscafrà	7 id.
13 id.	Humbert	1 id.
6 id.	Hereus d'Alzamora	1 id.
10 id.	id. d'Amorós	1 id.
1 id.	id. de Bosch	1 id.
5 id.	id. de Cantallops	1 id.
1 id.	id. de Cursach	1 id.
2 id.	id. d'Escanellas	1 id.
1 id.	id. de Fernández	1 id.
1 id.	id. de B. Alzamora	1 id.
3 id.	id. de F. Bernad	1 id.
15 id.	id. de Genovard	1 id.
1 id.	id. de Gil	1 id.
8 id.	id. de Ginart	2 id.
3 id.	id. de Guiscafrè	1 id.
41 id.	id. de Lago	1 id.
16 id.	id. de Llaneras	1 id.
1 id.	id. de Mayol	1 id.
2 id.	id. de Moll	1 id.
1 id.	id. de Sancho	1 id.
1 id.	id. de Sureda	2 id.
1 id.	id. de Tous	2 id.
19 id.	id. de Vives	1 id.
4 id.	Jaume	5 id.
8 id.	Juan	8 id.
1 id.	Lago	1 id.
1 id.	Llabrés	5 id.
7 id.	Llaneras	11 id.
3 id.	Llinàs	7 id.
1 id.	Lliteras	45 id.
2 id.	Llodrà	4 id.
1 id.	Llull	10 id.
18 id.	Manzano	1 id.
6 id.	Mas	3 id.
13 id.	Maria	4 id.
2 id.	Mascaró	4 id.
8 id.	Massanet	36 id.
36 id.	Matemales	1 id.
7 id.	Mayol	5 id.
12 id.	Melià	1 id.
6 id.	Mesquida	4 id.
1 id.	Mestre	10 id.
10 id.	Miquel	7 id.
1 id.	Mir	1 id.
2 id.	Miró	2 id.
1 id.	Moll	5 id.
21 id.	Molinas	1 id.
4 id.	Moragues	1 id.
23 id.	Morey	10 id.
2 id.	Moyà	4 id.
6 id.	Muntaner	8 id.

Nadal	11 id.
Nebot	4 id.
Negre	6 id.
Nicolau	9 id.
Obrador	1 id.
Oléo	1 id.
Oliver	4 id.
Orpí	1 id.
Orell	4 id.
Pallicer	1 id.
Palou	8 id.
Pasqual	12 id.
Pastor	21 id.
Payeras	13 id.
Perelló	3 id.
Perxana	1 id.
Picó	7 id.
Pinya	1 id.
Piris	8 id.
Planisi	9 id.
Pomar	5 id.
Pons	4 id.
Pujol	1 id.
Quetglas	10 id.
Ramis	1 id.
Rayó	3 id.
Rechac	1 id.
Reus	2 id.
Ribot	2 id.
Riera	25 id.
Rigo	1 id.
Riutort	1 id.
Roca	4 id.
Rodríguez	1 id.
Roig	1 id.
Roselló	9 id.
Rotger	4 id.
Sabater	1 id.
Salas	6 id.
Salom	2 id.

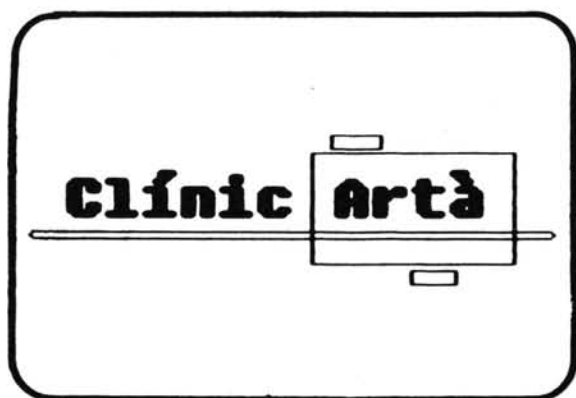
Vadell	1 id.
Valcaneras	1 id.
Valls	1 id.
Vaquer	13 id.
Venys	2 id.
Verdera	1 id.
Vicens	6 id.
Villalonga	4 id.
Vives	15 id.

TOTAL ..... 1.395 famílies

A cop d'ull pareix que els Ginard se n'ho duen tot, quan en realitat representen el 5,082% del tronc familiar artanenc.

Pere Ginard Ferrer.

Sancho	48 id.
Sansaloni	2 id.
Sansó	12 id.
Santandreu	20 id.
Sard	9 id.
Sastre	1 id.
Serra	10 id.
Servera	25 id.
Soler	4 id.
Solivellas	1 id.
Sullà	2 id.
Sunyer	2 id.
Sureda	53 id.
Terrassa	8 id.
Tomàs	1 id.
Torrens	4 id.
Torres	21 id.
Tous	41 id.
Troya	1 id.

CONSULTORI MEDIC

Dr. Enric Mas
Dr. Miquel Mestre

Carrer Ciutat, 39 Tel. 83 62 37
07570 - Artà

AMPLIA ELS SEUS SERVEIS

Diariament de 9 a 13 h.: Medicina general, Cirurgia, Electrocardiografia, Dietètica, Reumatologia i Rehabilitació.

PRIVATS i A.S.I.S.A.

Cada dimarts servei de
GINECOLOGIA
a càrrec del Dr. Arturo Gil Bretones
(hores convingudes)

Cada dimecres servei de
PEDIATRIA
a càrrec dels Drs. MARCO LLITERES
(hores convingudes)

La Reforma de les Ensenyances Mitges (i II)

Oferim avui la segona part del treball que iniciàrem en el número passat. En aquesta ocasió l'enquesta es centra en els alumnes i en els pares dels alumnes. Formen l'equip que ha elaborat la informació Joan Adrover, Sònia Barrantes, Francesca Sureda, Miquela Garau, Teresa Ferrer, Luís A. Rodríguez, José A. Llobera, Julià Lliteras, Ana Celdrán i Joan Nicolau.

ELS ALUMNES.

Preguntes:

- 1.- Com veus la Reforma?
- 2.- Diferència amb E.G.B.
- 3.- Balanç.
- 4.- Per què REM i no BUP?.

Respostes:

Maria Assumpció Santandreu (1r. REM).

- 1.- Em sembla molt bé, per ara no hem fet gaire fenia i difícil no ho és molt.
- 2.- A l'E.G.B. et pitjaven més l'estudiar i estèiem més controlats.
- 3.- És un canvi que fan de l'E.G.B. al Batxillerat però molt normal.
- 4.- Aquest any jo ja no he pogut triar, no sé què és el BUP, però segurament és semblant al REM d'ara.

Joan Ferrer (2n. REM).

- 1.- No és difícil i no he d'estudiar tant i les novetats estan molt bé i m'agraden.
- 2.- Aquí t'ho has de prendre tot més seriosament.
- 3.- No m'ha decepcionat, esperava que fos així.
- 4.- Més facilitats per als estudis.

Isabel Nieto (2n. REM).

- 1.- No és difícil però els mestres encara no tenen molta experiència.
- 2.- S'ha d'estudiar més.
- 3.- Els mestres de l'E.G.B. ens ho plantejaven molt bé i en realitat no ha estat tant com deien.
- 4.- Vaig triar REM perquè deien que el BUP es llevaria i deien que era més fàcil.

Neus Lliteras Reche (1r. REM).

- 1.- Una ensenyança nova. Per ara m'agrada.
- 2.- No hi ha llibres, més llibertat, més professors.
- 3.- M'agrada.

Alumnes de primer de REM al taller de tecnologia treballant una maqueta d'un pont.

Maria Magdalena Sancho Font (1r. REM).

- 1.- Està bé, m'agrada.
- 2.- Conèixer gent nova, les hores més curtes, està bé.
- 3.- M'agrada tot.

Cati Mari Terrassa Garau (2n. REM).

- 1.- Bé, perquè és més fàcil, tens més possibilitats.
- 2.- Que tens menys llibres.
- 3.- M'agrada perquè a qui es ve a estudiar i no a perdre el temps.
- 4.- Perquè REM em pareixia que era més fàcil i volia triar una professió.

Virtudes Arto Camarena (2n. REM).

- 1.- No és difícil però s'ha d'estudiar.
- 2.- Diferència de professors. Distinta ensenyança. Distinta relació entre els companys i professors.
- 3.- M'agrada la REM i pels comentaris que m'han fet els de BUP estic contenta d'haver-ho triat.
- 4.- Per experimentar una cosa nova. La REM és més pràctica i menys empollar.

Miquel Carmona Navarro (1r de REM)

- 1.- No és difícil.
- 2.- La forma d'ensenyar, els professors.
- 3.- M'agrada la REM.

Joan Llull Canet (2n. REM).

- 1.- Les classes estan bé.
- 2.- El sistema de classes i d'estudiar.
- 3.- A mi m'agrada.
- 4.- Perquè m'agradaven els punts que hi havia i el BUP s'havia de llevar.

ELS PARES.

Preguntes:

- 1.- Com veu la Reforma?
- 2.- Informació que han tengut.
- 3.- Balanç.
- 4.- Que pensen del transport?

Respostes:

Miquel Sancho Galmés (pare de Jaume Sancho de 2on. REM)

- 1.- Veig la Reforma com una sortida més pràctica al món professional i el meu fill hi està content.
- 2.- Sé que al final d'aquest cicle pot triar un mòdul professional o un batxiller.
- 3.- (No contesta).
- 4.- Del transport estic una mica molest, ja que ve amb AUMASA i sol tenir a vegades qualche retard.

Joan Cladera Massanet (pare de Joan J. Cladera de 2on. REM).

- 1.- Diu que donen molta feina però que per la resta està bé.
- 2.- La informació que jo tenc de la Reforma ha estat uns fulls d'E.G.B. i una reunió general.
- 3.- Que la Reforma tenia uns punts interessants.

Mateu Garau (pare de Mateu Garau de 2on. REM).

- 1.- Al principi no m'agradava molt però ara ja hi estem acostumats i pareix que va millor. El meu fill està content amb la Reforma, la veu una idea bona.
- 2.- Em varen informar a l'E.G.B.
- 3.- (No contesta).
- 4.- Pens que el transport és massa prest.

Col·legi Sant Bonaventura, 2n curs d'E.G.B.

D'esquerra a dreta, fila de darrere: Pere Sureda Ginard, José Miguel Guinea Iglesias, Catalina Hernández Serra, Isabel Ginard Pastor, Lluís Canet Gil, Víctor Manuel Herrera Rosa, Xisco Rigo Esteva, Joan Vives Riera, Xavier Viejo Vicens. Fila d'enmig: Neus Esteva Garau, Margalida Nicolau Servera, Eva Maria Milán Gelabert, Albert Artigues Pérez, Alexander Stormer, Boris Schulte, Jordi Bonnín Esteva. Fila de davant: Ana María Gil Lucena, Patricia Del Toro Benítez, Tamara Jiménez Casado, Francisca Solivellas Pérez, Margalida Quetglas Adrover, José Francisco Moragues Quiroga, Pep Miquel Bonnín Mayol, Bernat Danús Nicolau, José Ignacio Cano Vázquez.

Col·legi Sant Bonaventura, 5è curs d'E.G.B.

D'esquerra a dreta, fila de darrere: Julián García-Sotoca, Juan Antonio Mayol, Toni Sastre, José García, Pedro González, Tomeu Esteva, Carmen Garau, Estrella Alba, Cristina Ginard, Toni Ferrer, María Hernández, Ana María Melis. Fila d'enmig: Julio Alou, María Francisca Nicolau, Diego Sánchez, Pedro Canet, Elisabeth Esteban, Catalina Bisbal, Margarita González, Estefanía Salguero, Sebastián Nicolau. Fila de davant: Nieves García, Daniel Guinea, David Piñeiro, Toni Mestre, Maria Antònia Riera, Cristina Díaz, Ana Maria Nicolau, Teresa Obrador, Leticia Del Valle, Jordi Corillo.

ENTREVISTA:

JOAN BAPTISTA:

EL QUI VULGUI REBRE JESUS, QUE ES PREPARI A MOLTES SORPRESES

Semblava quasi bé impossible entrevistar Joan Baptista. Ho hem intentat. Aquest és el resultat.

-Es diu de tu que ets el Precursor. Precursor de què?

-Més que precursor de qualque cosa, jo som el qui anuncia una persona. Som el precursor de Jesús. Em sent ben identificat amb aquesta tasca. I per tant sé que no és fàcil. Avui són pocs els qui van d'escoltar les meves recomanacions. Encara ara falta qui vulgui preparar camins perquè Jesús sigui reconegut i acollit.

-Com te va venir aquesta curolla?

-Cada persona ha de trobar la seva pròpia identitat i el seu quefer. És dins la convivència i dins el treball senzill de cada dia que he arribat a veure-hi clar. Això sí, a força de cercar, d'escoltar dins el meu interior, de tenir els ulls ben oberts a tot el que passa al meu voltant. També a força de ser molt sincer i d'arriscar-me. Els altres m'han ajudat. Déu em cridava a això. Déu sempre ens parla i a cada un el crida a una cosa diferent. Cadascú ha de trobar la seva pròpia missió. La meua ha estat la d'anunciar Jesús present entre nosaltres.

-Molts et troben massa radical.

-No me trobava bé així com vivia. He fet la prova de tirar-me en el buit i provar un estil de vida auster. No dic que tothom ha de fer el que jo faig. El que sí dic és que tothom ha de canviar la seva manera de viure. No ens podem conformar a ser ciutadans tranquils. Compartir, perdonar... continua sent la millor preparació del Regne de Déu. La justícia, la veritat... són la millor saó perquè una nova humanitat pugui néixer i créixer tot arreu. A força de creure en la justícia, els profetes l'hem posada en marxa dins la història. Per això som radical.

-Què penses del Nadal tal com ara el vivim.

-Hi ha de tot. Hi ha qui el viu en tot el seu significat original. En general, però, moltes coses no les compartesc ni les entenc. Em desconcerta. La disbauxa que s'organitza entorn del menjar, el comprar... Estones pens que hi deu haver hagut una gran confusió.

-Ha estat Jesús tal com l'esperaves?

-Ni d'un bon troç. Jesús el m'esperava d'una altra manera. La seva tolerància, la seva confiança en les persones...

estones m'exespera. I al mateix temps em meravella i m'entusiasma. En Jesús tot és tan nou, tan... gratuït. Tot és voluntari. La persona és el més important. I la manera com se'l veu obrir-se a Déu. Com parla amb Ell. Un Déu tan diferent, tan tendre... El qui vulgui rebre Jesús que se prepari a rebre moltes sorpreses.

Joan Baptista, sense pèls a la llengua, precursor de Jesús en la vida i en la mort. Cap de fila de tots els qui no es conformen amb un món com el que tenim i cerquen qualque cosa més i volen embrutar-se les mans per fer-lo possible.

F.M.

SABIES QUE...?

- Avui dissabte matí a les 9, excursió an Es Racó (Catequesi de segona etapa).
- Avui dissabte dia 30 comença l'Advent. A les 7'30 del vespre hi ha Missa de Comunitat.
- La trobada de comunitat serà divendres dia 13 de desembre a les 8'30 del vespre en el centre Social.
- El dia 8 de desembre, -segon diumenge de l'Advent- serà la festa de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu.
- Els joves de tercer curs del catecumenat juvenil (Comuna) faran exercicis espirituals a Santa Llúcia de Mancor els dies 5-8 de desembre.
- El dijous dia 19 a les 8'30 del vespre hi haurà celebració comunitària del Sagrament de la penitència a Artà, i el divendres dia 20, a les 8 del vespre serà a La Colònia.
- El dilluns dia 16 de desembre començarà la campanya de recollida d'aliments.

NOTICIES BREUS

AUTOFINANÇAMENT

Diumenge dia 17 de novembre es va fer la jornada de l'Església diocesana. L'ofrena que es va recollir en aquesta ocasió puja 128.200 pessetes a la parròquia d'Artà, 29.850 al Convent i 42.050 pessetes a la Colònia. Moltes gràcies.

GRUP DE MISSIONS

A la reunió que tingué lloc el passat dia 16, el grup de missions va acordar lo següent: mantenir correspondència amb els missioners d'Artà. El grup també s'encarregarà de preparar la campanya contra la fam, dia 8 de febrer de l'any que ve. I la campanya de malorca missionera dia 17 de maig. I durant aquest curs convidar dos missioners perquè ens donin testimoni de la seva experiència.

EXPRESSA EL QUE CREUS

El segretariat de pastoral Juvenil llança una crida perquè la gent jove (de 16 a 30 anys) digui per mitjà de qualsevol casta d'expressió (teatre, música, fotografia, pintura...) el que pensa sobre el fet religiós. Anunciar Jesús enmig de la nostra societat és el que es proposa el segretariat de pastoral juvenil per mitjà d'aquesta acció: "Expressa el que creus".

RENOVACIO MEMBRES CONSELL PASTORAL

Durant el present mes de desembre hi haurà la renovació dels 3 membres del Consell pastoral que representen el conjunt de la parròquia. El Consell Pastoral és una eina al servei de la participació de tots en la vida de la parròquia.

CAMPANYA DE NADAL

També enguany Càritas sol·licita la col·laboració de tots per la campanya de nadal. Del que es tracta és de recollir aliments i aportacions econòmiques. I sobre tot del que es tracta és de prendre consciència que tots som un mateix poble i una mateixa comunitat i res del que els altres necessiten ens ha de deixar indiferents. L'aportació d'aliments es podrà fer a partir del dilluns dia 16 de desembre en diferents establiments de la vila. Moltes gràcies.

PREGARIA D'ADVENT

Vos donam gràcies, Pare,
per Jesús el vostre Fill.
Aquell que esperaren tots els profetes,
aquell que Joan Baptista anuncia,
aquell que portà dintre seu,
plena d'amor, la Mare verge,
ve ara enmig de nosaltres,
per plantar en el nostre món vida i
esperança.
Ensenyau-nos, Pare, a preparar els seus
camins;
ensenyau-nos a reconèixe'l en cada
persona
i en cada fet que passa,
i sobretot en els pobres
i en tots aquells que necessiten allibera-
ment;
ensenyau-nos a trobar-lo ben aprop
nostre,
ben endins nostre,
en la pregària confiada.
Pare, a vós alçam el nostre cor:
transformau-nos, renovau-nos,
feis-nos veure la claror de la vostra
mirada.
Paré, donau-nos el vostre amor,
a nosaltres i al món sencer.
Per Jesús, el vostre Fill, el nostre germà,
que ve enmig nostre. Amén.
Veniu, Senyor Jesús!

LA PARAULA DE DÉU A CA NOSTRA

1 de desembre 1991. 1er. Diumenge d'Advent.

1ª Lect.: Jeremies 33, 14-16. Compliré aquella promesa.

Salm 24: Feis que conegui Senyor els vostres camins.

2ª Lect.: 1ª Tessalon. 3, 12-4, 2. Que el Senyor refermi els vostres cors

Evangelí: Lluc, 21, 25-28.34-36. Molt aviat sereu alliberats.

8 de desembre. La Immaculada Concepció de Santa Maria

1ª lectura: Gènesi, 3 9-15.20. Faré que siguen enemics la teva descendència i la de la dona.

Salm 97: Cantau al Senyor un càntic nou.

2ª Lectura: 1 Filipencs 1, 4-11 Déu que ha començat en vosaltres un bon treball, acabarà per dur-lo a terme.

Evangelí: Lluc 1, 26-38. El Senyor és amb Tu.

15 de desembre. Tercer Diumenge de l'Advent. Sofonies 3, 14-18. Per tu El senyor s'ha transportat d'alegria

Salm: Càntic d'Isaies 12, 2 ss. Aclama ple de goig.

2ª Lectura: Filipencs, 4, 4-7. Visqueu sempre contents.

Evangelí: Lluc 3, 10-18: Què hem de fer també nosaltres?

(Andreu Genovart)

De La Colònia

ARREGLADA LA SALA PER EXPOSICIONS EN EL CENTRE CULTURAL

La sala que s'empra per a exposicions en el Centre Cultural ha estat objecte d'un gran canvi. Per una banda s'han enrejolat els quaranta metres quadrats que té aquesta dependència, per l'altra s'ha recobert el terrat desviant els vessants a fi que l'aigua pogués anar a la cisterna propietat de la mateixa entitat. Una millora més que ajudarà a resaltar els actes i exposicions que es duguin a terme dins l'esmentada sala.

TORNEIG DE TRUC

Un any més el Bar Centre Social ha posat en marxa un torneig de truc, aquest va començar la setmana passada, hi ha 17 parelles inscrites (enguany tan sols una de fèmines) i l'ambient de lo més animat. Segons les relges tots han de jugar contra tots fins i tot aquells que no se poden "Veure". Això provoca una gran expectació.

L'AIGUA POTABLE I LA RESIDUAL A CARREC D'UNA SOLA EMPRESA

Segons sembla, l'Empresa COEXA que ja està canalitzant l'aigua potable serà també l'encarregada de dur a terme la xarxa d'aigües residuals, la qual cosa vol dir que en sortirem en una sola vegada, això ens pot afavorir molt i evitar molèsties que sabem s'han donat a altres indrets on no ha realitzat les obres la mateixa companyia.

UNA TORMENTA DEIXA EL POBLE INCOMUNICAT DURANT 18 HORES

La nit del passat dia 15 de novembre s'amollà una forta tempesta; la seva durada fou poca, no així la seva intensitat. Segons pareix, un dels llamps afectà a l'estació de la Central telefònica i automàticament tots els telèfons del poble i de Betlem deixaren de funcionar. L'averia no fou reparada fins passades les 3 del capvespre de dia 16; aquest fet deixà el poble incomunicat telefònicament per espai de 18 hores.

SERVEI DE BIBLIOTECA

La biblioteca del Centre Cultural segeuix oberta al públic amb una nombrosa assistència de nins i nines que van a fer-hi consultes. L'horari és de les 17'30 hs. fins a les 18'30 els dilluns, dimarts, dijous i divendres.

EL REGIDOR ANTONI LLANERAS OPERAT

Fa quinze dies va ser intervingut el regidor de Convergència Balear Antoni Llaneras, a una clínica de Ciutat. L'operació va anar bé, però necessitarà encara alguns dies per a la recuperació total. Des d'aquí destjament a Toni "Manyà" aquesta recuperació i que no s'agafi tan seriosament el paper que li han donat, no fos cosa hi deixàs sa pell

ELECTRODOMESTICOS ALQUILER DE PELICULAS

FAX 83 52 70
TEL. 83 61 80TELYCO
Telemática y Comunicación
GRUPO TELEFONICAFAX
TELEFONOS

ARA FA 25 ANYS

BELLPUIG, resum dels números 81 i 82 corresponents als mesos de setembre i octubre-novembre de 1966.

Nota: A partir del número 80 es canvia un poc la portada deixant de posar-hi el número. A més, els mesos d'octubre i de novembre els agrupen en un sol número.

Setembre

* De NOTAS DE SOCIEDAD, llegim: "...Ha cesado voluntariamente en su destino de Mestra Nacional en Artà, la Srta. Victoria Andreu Juan..."

* Del NOTICIARIO LOCAL, "Este año...va a recoleccionarse en Artà, una de la mejores cosechas de almendras de todos los tiempos..." També: "El pasado día 13 de Agosto...se

celebró el enlace matrimonial de nuestro estimado colaborador...José Mª Salom y Sancho..."

Octubre-novembre

* Reapareix SILUETA DEL MES i firmat per José Mª Salom destacam el que segueix "...la Cruzada del Rosario en Familia...las películas del P. Peyton han sido proyectadas, vistas y comentadas...en la fachada de la Iglesia, apareció un Rosario luminoso al que se une el rezo por los altavoces parroquiales..."

* En DIALOGOS CON..., Terpo duu al col.loqui a "Don Antonio Cursach Amorós. Un artanense residente en Francia(Milhouse)" Parla de que se'n va anar l'any 1905, quan tenia 10 anys, a Sòller i quan en tenia 17, a França. Va fer feina "...al principio en un Bar.

Más tarde pasé al Hotel Majestic de París....Algunos años más tarde adquirí un Bar por mi cuenta y, un poco después, un Restaurante..." Al final li demana que quan torni a Artà "...¿qué detalle le gustaría desapareciera o ver cambiado de nuestro pueblo?" "...estos papeles, desperdicios y basuras, que generalmente, se observan por las calles y a las salidas de la población..."

* De NOTAS DE SOCIEDAD destacam la que fa referència a la mort del "Rdo. D. José Fuster Forteza" ("Don Pepe") que va esdevenir el dia 13 d'octubre. En la mateixa secció notam els nomenaments de "...vicarios cooperadores...los Rdos. D. Antonio Gili Ferrer, natural de Artà y D. Bartolomé Pascual Humbert, natural de Son Carrió..."

Carta al senyor Director

Artà, 18 de novembre de 1991.

Senyor Director,

Fa cosa d'un mes vaig llegir un article de Q. Monzó al diari "Avui". Fax 'off'!, es titulava. L'autor hi criticava la impunitat amb que unes empreses omplien els despatxos o les cases particulars amb faxos no demanats, i altres embrutaven les entrades i portals de les cases amb fulletons de propaganda. A continuació, l'autor es demanava si, a exemple d'alguns estats dels Units d'Amèrica, no havia arribat l'hora d'il·legalitzar tals fets.

La modernitat s'estén per tot arreu. Avui, en sortir de casa d'uns amics, just a l'indret de la bústia de l'entrada he pogut observar quatre fulletons tirats en terra. Ja en el carrer, n'he vist una mala fi. Sap quina era l'empresa responsable de la brutor? L'Ajuntament d'Artà. A un edifici on viuen cinc famílies, quatre fulletons bilingües (per si qualcú no entén el català -o el castellà?) enumeraven els serveis del Servei Social de l'Ajuntament. Deman: es tracta d'informació o de propaganda? Si es tracta d'informació, com vull creure, és aquesta una mostra del civisme de l'Ajuntament? No hi ha maneres més adequades per a una informació digna i funcional? No és aquesta una forma barroera de propaganda?

Estic segur que, quan els responsables de l'Ajuntament surten de l'edifici recentment retolat (amb estil i material del tot adients als cinquanta anys de la Sala, tot s'ha de dir) i miren a la dreta, deuen trobar una paret deplorable i de molt mal gust. Personalment, crec que el terra és tan digne com les parets, i que tan deplorable seria embrutar una cosa com l'altra, si no fos que els responsables del fet de què parlem són els nostres representants, elegits per

votació, que han d'administrar la "nostra cosa pública".

A tots ens agradaria tenir un poble més net. Podem comptar, per a tal fi, amb l'Ajuntament? O és massa demanar que doni exemple?

Moral:

Si tots voleu un poble net,
sense cercar cap forma rara,
no us fixeu tan sols en la cara:
seria mirar massa estret.
Visió només de paret

és símptoma de vista avara.
Si, difícil com és, encara
no heu trobat la clau del secret,
la dic: obligar per decret
a tenir visió preclara.

B. Gili

CARPINSÀ

Carpintería en Aluminio
y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

Tel. 83 54 78
C/. Fray Junipero Serra, 7

ARTÀ

Hípica

La revista «Trot»

Ens hem de referir a l'editorial que en el número 67, corresponent al mes de novembre publicà la revista *Trot* (la 1ª revista de les Balears quant a informació hípica). Amb el títol "Club Hípico de Artà: el trabajo bien hecho, da sus frutos".

L'article proposa el poble d'Artà com a model a seguir quant a cavalls, ja que una tradició tan vella ha estat fomentada dins el jovent artanenc a través del Club Hípic d'Artà que en deu anys d'existència ha augmentat considerablement el nombre de cavalls en plantilla i el nombre d'aficionats.

Els darrers anys, diu l'article, han sortit cavalls excel·lents que actualment estan aconseguint els èxits més grossos dins l'élite esportiva. En tres anys han aconseguit dos Grans Premis Nacionals (*Nostro VX* i *Riggy*). També destaca els tres primers llocs darrerament aconseguits al Gran Premi Comunitat Autònoma (*Lucas*, *Junita* i *Lírico*). L'editorial acaba donant l'enhorabona als cavallistes i a tot el poble d'Artà.

En el mateix número de la revista s'hi publica una entrevista amb Cati Massanet, titulada "Cati Massanet, una dama entre caballeros".

LES CARRERES

Dissabte dia 9. Manacor.

Onze varen ser els cavalls desplaçats a Manacor. Destacaren **Morellet** (Damià Ginard), que aconseguí ser tercer a 1'28"6 a la tercera carrera. També **Lindomundo** i **Liduvina VX**, 2n i 3r lloc a 1'27" i 1'27"1 respectivament a la quarta carrera. Finalment Castanyer que féu tercer a la sisena a 1'26"3.

Cal destacar que **Tornado of France** desgraciadament fou distanciat i per això no aconseguí punts per augmentar la diferència amb **Notepares** de cara a proclamar-se el cavall més regular de l'hipòdrom de Manacor any 91, amb unes guarnicions com a preuat guardó per al guanyador. El mateix dia el seu jove propietari J.J. Cladera conduí la manacorina **Margall F** sense classificar-se.

Diumenge dia 10. Son Pardo.

Hi prengueren part sis cavalls artanencs i quatre a les classificatòries d'aprenents. En aquesta carrera hi prengué part Bartomeu Gili conduint **Tap Dance Kid**, palmesà d'origen americà i cavall que té el millor rècord importat a les Balears, a 1'13. S'aconseguí classificar per a la final ja que va fer cinquè. Es realitzaren tres proves i els cinc primers de cada una disputarien la final el dia 17 de novembre. A la primera, a més de **Tap Dance Kid**, hi participaren **Meravella**

(conduïda per J. Ginard, aprenent de Ciutat, que es classificà gràcies al seu segon lloc a 1'24"5) i **Junita** (conduïda per J. Ribas P., aprenent d'Eivissa).

A la segona hi participava **Lucas**, conduït per Toni Riera, aprenent manacorí, que no es classificà. I a la tercera fou **Joiell** el que hi participà, conduït per J. Bello, de Ciutat, que tampoc no es classificà.

Dissabte dia 16. Manacor.

Tretze varen ser els cavalls artanencs desplaçats. Cal destacar el debut de **Simpàtic** (conduït per Julià Arnau), poltre de Sa Corbaia i germà complet de l'egua **Panyora**, i que per ser el primer pic no va desentonar. També en aquesta carrera hi participava **Sempre Dorado**, que va agradar, conduït per Tòfol Ferrer.

A la segona **N'Artà** i **Neliduccia VX** eren les representants. La segona va entrar en quarta posició a 1'33 conduïda per Pere Miquel Vaquer.

A la tercera quedaren, després de la retirada de **Maltemps VX**, **Morellet** i **Rata Zalea**, que no es classificaren.

Joly Grandchamp, **Liebre O.** i **Lindomundo** eren els representants a la quarta carrera. Els dos primers guanyaren i feren 1r i 2n a 1'26"5 i 1'27"8 respectivament.

Nostro VX participà a la sisena i fou distanciat.

«Labrador de Thoury»

Ha arribat a la quadra de Sa Corbaia el seu conegut semental **Labrador de Thoury** després de realitzar la darrera monta en terres menorquines.

Noves jockeys

Voldrien donar una empenta i dir endavant a dues noves jockeys artanencs. Són Esther Gili Ferrer i Maria Ginard Mas, que han aconseguit la llicència d'aprenent de la Federació Nacional de Trot. La primera d'elles, Esther Gili, ja va debutar a la pista de Son Catiu als darrers entrenaments realitzats dia 3 de novembre, com ja havíem anunciat a la passada edició.

«Rodella», nous propietaris

L'egua **Rodella** (Etchou - S. Zingara B) ha passat d'esser de Joan Massanet (de Sa Porxada) als germans Ferriol Ferriol. Des d'aquí els volem desitjar èxits als nous joves propietaris de cavalls trotons.

Subhasta

L'Ajuntament de Manacor va treure a subhasta pública el bar-cantina de l'hipòdrom de Manacor, ja que dia 31 acaba l'actual contracte. Després de 23 pujades la subhasta va ser adjudicada a don Jordi Andreu Bauçà per una suma de

A la setena **Castanyer** es classificà quart a 1'27"4.

A la carrera de Nacionals d'Elite **Lucas** no es va classificar.

I a la vuitena **Tornado of France** va ser segon a 1'23"4 i així augmentà les diferències al premi de la regularitat ja que **Notepares** no es va classificar.

Hem de destacar que a la cinquena **Antoni Esteve**, de Ses Terres, conduí el cavall manacorí **Lorrrys**, però fou distanciat.

Diumenge dia 17. Son Pardo.

D'Artà es desplaçaren cinc trotons: **Sunita**, **Joiell**, **Loçana**, **Meravella** i **Junita**.

Sunita no aconseguí classificar-se a la carrera reseçada per a poltres de dos anys. Molt bé **Joiell** que es va classificar segon a 1'24"5 conduït per Llorenç Gili. També conduïda per Llorenç Gili, na **Loçana** es va classificar quarta dins la seva categoria.

A la final del campionat d'aprenents va guanyar **Querni de Fresnau**, conduït per un jove de Ciutat, G. Cantallops. **Meravella** no es va classificar, com tampoc Bartomeu Gili, que conduïa el crack americà **Tap Dance Kid**.

A l'especial per a cavalls nacionals **Junita** demostrava la seva classe guanyant sense problemes a 1'22 conduïda per Joan Antoni Riera.

Dissabte dia 23. Manacor.

Els cavalls artanencs varen ser set: N'Artà, Neliduccia VX, Morellet, Joly Grandchamp, Nostro VX, Junita i Tornado of France. Tres foren els que aconseguiren classificar-se.

A la categoria de Foment N'Artà entrà en segona posició i amb un bon temps (1'32"6) donat el metratge (2.700 m) de la reunió. Va ser conduïda per Sebastià Esteve, el seu propietari. Neliduccia VX no aconseguí classificar-se a la mateixa carrera.

A la tercera ni Morellet ni Joly Grandchamp obtengueren classificació.

A la cinquena tot un recital de força i velocitat de Nostro VX que guanyà fàcilment a 1'26"5 sobre 2.700 m conduït per Damià Ginard.

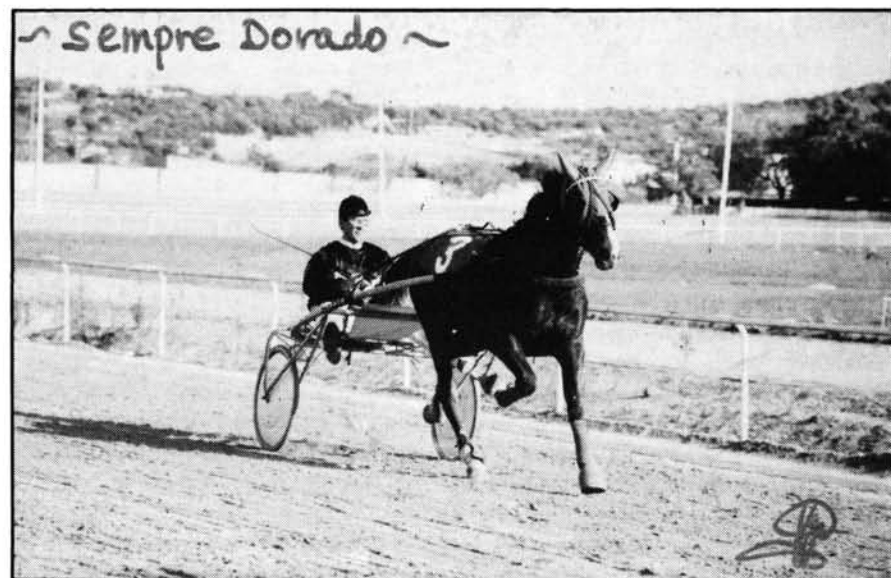
A la sisena concertada per a aprenents generació del 80 Junita, conduïda per Joan Antoni Riera es va classificar en tercera posició a 1'22"6.

A l'estel·lar del capvespre Tornado of France no aconseguí classificar-se.

Diumenge dia 24. Son Pardo.

Sis varen ser les bísties que hi acudiren: Liebre O, Meravella, Joiell, Loçana, Lucas i Panyora. Mentre que a la segona Meravella feia segon a 1'25 sobre 2.600 m, Liebre O no aconseguia classificar-se.

Joiell va córrer una de les dues car-

Sempre Dorado conduït per Tòfol Ferrer reapareixia dia 16 a Manacor. Era la seva segona carrera oficial.

teres per a dames, conduït per la manacorina Cati Mas, que no aconseguí classificar-se.

Loçana a la cinquena es classificava quarta a 1'24"8, conduïda per Bartomeu Gili, aprenent.

També Lucas va provar sort a l'especial de Nacionals, però va ser distanciat.

Passem a la més esperada del capvespre, el Crítèrium de 4 anys, on hi havia Panyora, l'egua de Mateu Vicens, conduïda per Jordi Caldentey. A la sortida va quedar darrera, cosa que va superar tot d'una amb una fua que la situà al mig del

pilot que comandaven el màxim favorit Pacemaker i la guanyadora del G.P.N. del 90 Perla d'Abril GS. A la passada dels 1.200 m Panyora ja anava emparellada amb aquests dos, lluitant dins la darrera recta; però el fet d'haver de passar dues corbes a fer tres va causar que Panyora no pogués superar Pacemaker que resultà el guanyador i que es veïés superada per Personalidad, Per Vos i per Peleón. Tot i així Panyora va realitzar una gran carrera. El guanyador va anar a 1'22"6. La dotació del premi era de 100.000 pts al 1r, 50.000 al 2n, 30.000 al 3r i 20.000 al 4t.

Colombòfilia

Més de 1500 coloms artanencs comencen la temporada 1991-92

Amb un amollada d'entrenament des del Coll d'Artà, el Club Colombòfil va iniciar el passat dia 17 de novembre la present temporada esportiva.

Es faran una sèrie d'amollades dins l'illa fins més o manco el mes de febrer en què els nostres animals ja seran amollats des d'Eivissa, les costes de la península i així fins arribar a la frontera portuguesa aproximadament a finals de maig.

L'animació és molt forta i entre els colombòfils artanencs hi ha ganes refer-se de la temporada passada en què es va haver de suspendre el concurs a causa de la forta epidèmia de Newcastle.

Així doncs els nostres coloms misatgers, durant els mesos de novembre, desembre i gener, faran el següent calendari d'amollades:

NOVEMBRE:

Dia 17, coll d'Artà
Dia 20, coll de Son Mas
Dia 27, creuer de Petra.

DESEMBRE:

Dia 4, Vilafranca.
Dia 11, coll de Sa Grava.
Dia 18, Algaida.
Dia 27, Xorriço.

GENER:

Dia 3, Xorriço.
Dia 8, moll de Pelaires.
Dia 15, moll de Pelaires.
Dia 22, Santa Ponça.

Amollada del 20.11, coll de Son Mas.

Classificació de l'amollada des del coll de Son Mas (per equips, màxim de 5 coloms per soci).

- 1.- Riera-Ginard.
- 2.- Col·legi-Gabriel Cursach.
- 3.- Arturo Nicolau.
- 4.- Joan Gili.
- 5.- Josep Bauçà.
- 6.- Col·legi-Jaume Ginard.
- 7.- Col·legi-Nines.
- 8.- Obrador-Obrador.
- 9.- Antoni Salom.
- 10.- Gabriel Garau.
- 11.- Antoni Gili.

Colombòfils premiats.

Per part de la «Real Federación Colombòfila Española» ha estat atorgada la medalla de plata a la constància als socis artanencs Antoni Salom Sureda i Gabriel Ferrer Serra, en reconeixement dels molts anys que fa que practiquen el nostre esport ja que, segons diu la circular rebuda, "esta Federación, reunida en Asamblea General, acordó por unanimidad conceder la Medalla de Plata a la Constancia a don Antonio Salom Sureda y a don Gabriel Ferrer Serra, por llevar más de 25 años de práctica colombòfila".

El nostre Club ja té tres socis premiats amb medalla de plata. L'altre és Miquel Riera Caldentey, que l'havia rebuda amb anterioritat.

A tots tres, enhorabona.

B. G.

Bàsquet

Sènior Mascull
Resultats:

Esporles, 60
Sanimetal, 42

Sanimetal, 50
Pollença, 51

Puigpunyent, 54
Sanimetal, 50

Malament van les coses per al Sanimetal. Tres derrotes en tres partits és no poder anar més malament.

A Esporles l'equip no va tenir opció a la victòria en cap moment. El resultat final reflexa la diferència que hi va haver entre els dos equips.

Fa quinze dies davant el Pollença ja no hi va haver tanta diferència i va resultar un partit molt igualat. La victòria podria haver estat per a qualsevol dels dos equips, però al final fou per als visitants per només un punt de diferència.

I diumenge passat, en el partit disputat a Puigpunyent, hi hagué una part per a cada equip. La primera fou de domini local i s'arribà al descans amb un desavantatge de 15 punts. Però a la segona part l'equip artanenc reaccionà, sobretot als darrers minuts, i s'aconseguí reduir la diferència en el marcador a només quatre punts.

Si bé els resultats no són bons, és important que l'equip no es desanimi i continuï lluitant tots els partits. El proper diumenge es rep la visita del Campos a les pistes del Col·legi Públic Na Caragol on esperam que es pugui obtenir la victòria.

Sènior Femení
Resultats:

Bàsquet Inca, 53
El Dorado (Artà), 20

El Dorado (Artà), 43
Costa Calvià, 51

Juvent Sant Josep, 66
El Dorado (Artà), 22

No gens bé han anat aquests tres darrers partits per a l'equip artanenc.

A Inca l'equip no va tenir opció en cap moment a la victòria. La diferència que hi va haver en el marcador final reflexa la superioritat de l'equip d'Inca.

El partit contra Costa Calvià va ésser bastant igualat, si bé en els darrers minuts es va imposar la major experiència de les visitants.

I en el darrer partit jugat a Ciutat dins la pista del Sant Josep, l'equip local va demostrar en tot moment una clara superioritat, no deixant cap opció a les jugadores artanencs.

Encara que els resultats en aquests darrers partits no siguin els esperats, l'equip segueix treballant de cara a una millor classificació final. És important que no es desanimi i continuï el bon ambient que sempre hi ha hagut.

Fitxatge

Un nou jugador ha fitxat pel C. D. Artà. Es tracta d'Eloi Santandreu, de 27 anys, de Porto-Cristo, centrecampista d'atac sobre el qual es tenen moltes esperances. Encara no ha debutat perquè no es troba a punt a causa d'un viatge.

Canastra Nadalaneca

El C. D. Artà ha organitzat una **MONUMENTAL CANASTRA DE NADAL** que sortejarà en combinació amb la loteria de Nadal. Valorada amb més de 70.000 pts., inclou un televisor en color i comandament a distància, a més dels típics articles nadalencs. Els bitllets es distribueixen als partits del Club i a distints establiments del poble.

Futbol Base

JUVENILS

Margaritense, 1 - C. D. Artà, 1 (Bibí)
C. D. Artà, 3- Beat R. Llull, 2 (Bibí, Tolo)

CADETS

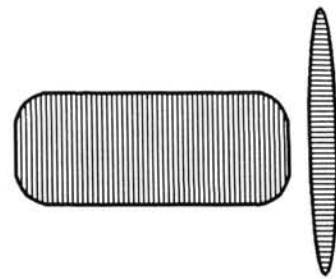
C.D.Avance, 2 - At. Alaró, 0 (Xisco, Mascaró)
Espanya, 3 - C.D.Avance, 1 (Mascaró)
C.D.Avance, 3 - Pollença, 5 (Dalmau, 2; Grillo)

INFANTILS

C.D.Avance, 12 - Porreres, 0 (Román, 6; Barbón, 2; Piñeiro, 2; Genovard; Víctor)
Colònia, 2 - C.D.Avance, 10 (Ramon, 4; Piñeiro, 3; Genovard, 2; Víctor)
C.D.Avance, 8 - Felanitx, 0 (Ramon, 2; Piñeiro, 2; Genovard; Víctor, Barbón, Fernando)

BENJAMINS

Barracar, 1 - C.D.Avance, 9 (Tomàs, 4; Piñeiro, 3; Rocha; Gil)
C.D.Avance, 6 - Cardassar, 0 (Andreu, 2; Grillo; Gil; Piñeiro; p.p.)
Campos, 2 - C.D.Avance, 1 (Gil)

BAR - RESTAURANTE

C/. Ciutat, 49

Tel. 83 64 61

07570 Artà

BAR - RESTAURANTE ES PINS

Especialidad

Cocina
Mallorquina

patrocina

TROFEU A L'ESPORTIVITAT DEL
C. D., ARTA

KLliga de 1ª Regional, temporada 1991-92

Classificació:

Bartomeu Cursach	25 punts	Joan Nadal	4 punts
Bartomeu Quetglas	15 punts	Jeroni Bisbal	4 punts
F. J. Remacho	9 punts	Pere Ginard	3 punts
Pere Domenge	6 punts	Sebastià Massanet	2 punts
Miquel Planisi	6 punts	Sebastià Ginard	2 punts
Joan Martí	6 punts		

Futbol

ESCOLAR, 4 ARTA, 1

Partit de rivalitat comarcal jugat a Capdepera entre l'Escolar i l'Artà i d'on l'equip artanenc no va poder treure un resultat positiu encara que, això sí, en el transcurs del partit l'Artà es meresqués l'empat. L'àrbitre perjudicà l'equip artanenc quan deixà de pitar un clar fora de joc a l'Escolar, en la jugada del seu tercer gol.

L'àrbitre, al final del partit, seria protagonista d'uns incidents lamentables que només perjudicaran el jugador de l'Artà Jordi Caldentey i a l'equip artanenc, ja que dit jugador agredí a l'àrbitre. En principi l'àrbitre no es va percatar de qui havia estat l'agressor però un jugador de l'Escolar el va delatar. Es féu constar en l'acta i l'àrbitre s'emportà la fixa d'en Jordi a la Federació i aquesta decretà automàticament un any de suspensió al jugador de l'Artà.

Cal dir que l'àrbitre també denuncià al jugador artanenc a les autoritats civils per tal agressió, i en conseqüència queda la qüestió pendent de judici.

Ara bé. Per altra part hem de dir que l'àrbitre fou un poc, o un poc massa, llogater a favor de l'equip local ja que perjudicà constantment l'Artà i inclús els arribà a provocar pitant fores de joc inexistents en contra de l'equip artanenc, no aplicant la llei de l'avantatge quan un jugador de l'Artà es trobava sol davant el porter amb possibilitat de fer gol, expulsant a un jugador artanenc amb targeta vermella directa per una simple falta quan l'equip local féu faltes pitjors i l'àrbitre ni s'immutava. En una paraula, ajudant de manera descarada a l'equip de Capdepera. No és rar que àrbitres provocadors com aquest acabin d'aquesta manera. I això ni la Federació ni el Col·legi d'Àrbitres no ho tenen en compte.

Pot un equip o equips, o un partit dependre d'un sol home quan aquest només afavoreix

l'equip local i quan sembla no esser apte per arbitrar un partit?. Tot s'ha de dir.

Però deixem a part els incidents i anem a la part esportiva que ens pertoca.

El partit en si, per part de l'Artà, seria un tant regular futbolísticament parlant deixant a banda els incidents que molt tenguiren a veure a l'hora de realitzar un bon futbol.

El primer gol de l'Escolar arribaria en el minut quinze de la primera part amb una jugada dubtosa.

El segon gol arribaria en el minut vint-i-vuit. Així, amb aquest resultat s'arribaria al descans.

A la segona part l'equip artanenc sortiria amb més ganes, diferent de la primera, per a intentar empatar el partit creant més jugades de perill i obrint-se més en el joc. Fou en el minut trenta quan l'àrbitre pità la pena màxima a favor de l'Artà i que en Damià transformà des del punt fatídic. Seria el primer gol de l'equip artanenc que d'aquesta manera acursava distàncies.

A rel d'aquest gol l'Artà avançaria encara més les seves línies, i quan semblava que l'empat es produiria a causa del domini artanenc, l'àrbitre donà per bona una jugada clara de fora de joc a favor de l'equip local que marcà d'aquesta manera el seu tercer gol.

L'Artà a partir d'aquí s'enfonsà una mica i ja en el minut noranta del partit l'Escolar marcaria el seu quart gol definitiu.

Amb aquest resultat, Escolar 4 - Artà 1, acabaria el partit.

Seria a partir d'aquí, dins els vestuaris, quan començarien els incidents abans esmentats.

*****

ARTA, 3 MARGARITENSE, 1

I sortim d'un partit conflictiu per entrar dins un altre.

El partit entre artanencs i margalidans es caracteritzà pels molts d'aldarulls que motivaren, en el minut quinze de la segona part, la suspensió del partit. Aldarulls, aquests, provocats per l'equip de Santa Margalida.

El partit es presentava força interessant i ja en el minut vint de la primera part s'avançaren els de Santa Margalida mitjançant el jugador artanenc Quique, que juga en les files de l'equip margalidà.

L'equip artanenc en principi no realitzava un bon joc però sí que creava alguna jugada de perill.

Fou en el minut trenta-cinc quan, a la treta d'un còrner i amb l'errada del porter visitant, en Tomeu Cursach, molt oportú, va empatar el partit. Amb aquest resultat acabaria la primera part.

En el segon temps l'Artà sortiria a les totes i en el minut cinc Toni Nadal marcaria el segon gol de l'Artà. Cinc minuts després, amb una jugada ben elaborada, en Damià marcaria el tercer gol artanenc.

Fou en el minut quinze quan arribarien els incidents.

Sembla que els jugadors del Santa Margalida no estiguessen d'acord amb la decisió de l'àrbitre d'expulsar un dels seus jugadors quan aquest pegà una puntada de peu, fora pilota, a un jugador artanenc davant el mateix àrbitre. La targeta vermella va ser directa per al visitant i groga per al jugador artanenc.

Els jugadors visitants enrevoltaren l'àrbitre amb intenció d'agredir-lo. Si no hagués estat pels jugadors artanencs, els incidents haguessin estat encara més greus.

Per tal motiu l'àrbitre decidí suspendre el partit quan encara quedaven trenta minuts per concloure.

El Comitè de Competició ha donat per acabat el partit amb el resultat de tres a un favorable a l'Artà.

L'àrbitre va fer constar sobre l'acta el bon comportament dels jugadors de l'Artà i del públic artanenc.

PIZZERIA-RESTAURANTE
EL MESÓN

EIS CAFE

CASA CRISTÓBAL I

PLAYA DE CANYAMEL

PIZZERIA-RESTAURANTE EL MESÓN

patrocina

**TROFEU AL MAXIM GOLEJADOR DEL
C. D. ARTA**

Lliga de 1ª Regional, temporada 1991-92

Classificació:

Bartomeu Cursach	4 gols	Sebastià Ginard	2 gols
Damià Serra	3 gols	Antoni Nadal	2 gols
Joan Nadal	3 gols	Miquel Planisi	1 gol

Recepta de...

Antònia Ferragut Danús

Falda de mè farcida

Ingredients per a una falda de mè: un quilo de carn de porc picada, quatre ous, sal, prebe bo, panses i pinyons, picada d'all i julivert. A més d'aquests, amb els quals farem una pasta de farciment, haurem de mester llimona sucada, un tassonet de conyac i dues cullerades de saïm, i més sal i prebe bo.

Preparació. Agafarem la falda i alçarem el tel prim per deixar-li només un tros petit obert per poder omplir-la amb el

ES

R
A
C
O

La fotografia correspon al nou aparcament que han construït al popular restaurant «El Cruce», situat al creuer de Petra i de Felanitx amb la carretera de Palma. Una àmplia explanada, la carretera nostra i al fons muntanyes conegudes: Calicant, Puig d'Alpara, Coll d'Artà. Però en primer terme hi ha unes oliveres transplantades i que comencen a treure fulles noves, senyal inequívoca que han resistit el trasllat. Ens en felicitem perquè són oliveres que provenen d'Artà, de Morell exactament, i que havien de ser sacrificades a la nova carretera d'Artà a Can Picafort. Ja ho sabeu: en passar-hi recordau que són oliveres artanenques.

farciment. El farciment el prepararem amb els ingredients que hem dit mesclant-los tots. Després ho posarem dins la falda tal com l'hem deixada preparada. Una vegada posat el farciment, posarem la falda en adobo, amb la llimona sucada, el tassonet de conyac, el saïm, sal i prebe bo. Ho deixarem en repòs durant cinc o sis hores.

El posarem dins el forn durant una hora i de tant en tant el punxarem per tal que surti l'aigua de dedins.

Això està a punt. Bon profit.

ENDEVINETA

de Pere Xim

Solució a la darrera publicada:

La teulada de l'Institut

Fan l'ambient per la muntanya i també en es pinar,

si és que el vulguis tu trobar t'hauràs de dar molta manya, amagat ell sol estar.

N'hi de molts bons per menjar, gustosos segons el terreny, altres tenen molt de vereno hasta podrien matar.

De plantosos molts n'hi ha que tenen més que salero.

Solució al proper número

Els Gorans

PIRIS & ESTELRICH

TORNAREM EL DIA 21/XII